

KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ

VÁTI VÁROSÉPÍTÉSI KFT.

2022. ÁPRILIS HÓ

AZ ANYAG ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDÖTT

TÉMAFELELŐS:	PAKSI SZILVIA OKL. ÉPÍTÉSZMÉRNÖK, VEZETŐ TELEPÜLÉSTERVEZŐ SZTT, TT/1 01-2592
FELELŐS TERVEZŐ:	MÁRKUS ADRIENN OKL. TÁJÉPÍTÉSZMÉRNÖK TK 05-0525
KÉSZÍTŐK:	MÁRKUS ADRIENN OKL. TÁJÉPÍTÉSZMÉRNÖK POZSONYI DÁVID OKL. TÁJÉPÍTÉSZMÉRNÖK DR. PAPP SÁNDOR OKL. GEOGRÁFUS
SZAKÉRTŐ:	CSUVÁR GÁBOR OKL. ÉPÍTŐMÉRNÖK, KÖRNYEZETI MENEDZSER SZAKMÉRNÖK SZKV-1.1., 1.2., 1.3., 1.4. /03-0218

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés (A Környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése)	4
1.1. Előzmények, különösen a tematika tartalma	4
1.2. A tervezés más részeihez való kapcsolódás	4
1.3. A környezet védelméért felelős szervek bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása	4
1.4. Az érintett nyilvánosság meghatározása	7
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok	8
2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok rövid ismertetése	9
2.1. A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése	9
Területfelhasználási módosulások	9
2.1.1. Épített örökséget érintő területfelhasználási változások áttekintése	18
2.2. A terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	20
2.2.1. A terv koncepcionális alapját jelentő településfejlesztési dokumentumok bemutatása és elemzése a környezeti értékelés szempontjából (környezeti, társadalmi, gazdasági)	20
2.2.2. A terv összefüggése (környezet- és természetvédelmi, társadalmi és gazdasági célok, fenntarthatóság) más releváns tervekkel és programokkal (területi tervek, jogszabályok stb.) ..	22
2.2.3. A releváns tervek és programok összevetése, ütköztetése a terv koncepciójával és céljával, környezeti szempontú konzisztencia vizsgálata (országos, megyei, települési környezetvédelmi programok, elvek)	29
2.3. A változatok rövid ismertetése, a változatok közötti választás indokai	30
2.4. A települési környezet jellemzői	30
2.4.1. Környezet állapotát befolyásoló elemek felmérése	30
2.4.2. Tájindikátorok	40
2.5. A település környezeti állapotának ismertetése	41
2.6. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartó képesség, terhelhetőség)	42
2.7. A fennálló környezeti, tájhasználati konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg	42
3. A várható környezeti hatások előrejelzése	44
3.1. Jól azonosítható környezeti igénybevétel vagy terhelés esetén vizsgálandó hatások	44
3.2. A közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése	50
4. A terv környezeti szempontú értékelése	52
5. A káros hatások elkerülésére tett javaslatok	53
6. Környezeti szempontú javaslatok más tervek, programok számára	54
7. Monitorozási javaslatok	55
8. Közérthető összefoglaló	56

1. BEVEZETÉS (A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE)

1.1. ELŐZMÉNYEK, KÜLÖNÖSEN A TEMATIKA TARTALMA

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálatát határozta el, amelynek elkészítésével a VÁTI Városépítési Kft.-t bízta meg.

A tervezési feladat Miskolc Megyei Jogú Város teljes közigazgatási területére szólt, így – a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 1. § (2) a) pontjára, valamint a Kormányrendelet 1. melléklet 2. pontjára tekintettel – a környezeti vizsgálat lefolytatása kötelező. A környezet védelméért felelős közigazgatási szervek az 1.3. pontban ismertetett állásfoglalásokat adták, mely alapján a tervezett módosításhoz kapcsolódóan a környezeti vizsgálat elvégzésére sor került.

A Környezeti értékelés a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú melléklete alapján, a környezet védelméért felelős szervek véleményének kikérésével került összeállításra. A tematika a tartalomjegyzékkel megegyező.

1.2. A TERVEZÉS MÁS RÉSZEIHEZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

A Környezeti értékelés Miskolc Megyei Jogú Város Településrendezési Eszközeinek (Település-szerkezeti Terv, valamint Építési Szabályzat) felülvizsgálatához kapcsolódóan került kidolgozásra. A Településrendezési Eszközök módosításának Környezeti értékelése a készülő tervvel párhuzamosan, azzal iterálva történt. A Településrendezési Eszközök tervezői és a Környezeti értékelés készítői között folyamatos egyeztetés történt, amelynek eredményeképpen, konzultációk alapján kerültek a környezeti szempontok érvényesítésre.

A Környezeti értékelés vizsgálta a Településrendezési Eszközök környezeti vonatkozásait, a terv megvalósulásával várható környezeti hatásokat. Az értékelés nem tér ki a település természeti adottságainak vizsgálatára, ismertetésére, azt a Településfejlesztési Konceptióhoz készült Megalapozó vizsgálat vonatkozó fejezetei ismertetik.

A tervezett tematika megküldésre, véleményeztetésre került a jogszabályban előírt környezet védelméért felelős szervek, érintettek számára. Az értékelés során kapott környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe.

1.3. A KÖRNYEZET VÉDELMEÉRT FELELŐS SZERVEK BEVONÁSA, AZ ÁLTALUK ADOTT VÉLEMÉNYEKNEK, SZEMPONTOKNAK A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSE SORÁN TÖRTÉNŐ FIGYELEMBEVÉTELE, AZ INDOKOK ÖSSZEFOGLALÁSA

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2/2005. Korm. rendelet 3. számú mellékletében meghatározott államigazgatási szervektől előzetes állásfoglalást kért a környezeti értékelésről, elsődlegesen annak tematikájáról.

A felelős államigazgatási szervek tematikára adott, valamint környezeti szempontú előzetes véleményeinek összefoglalóját szemlélteti a következő táblázat.

A táblázatban a 2/2005. Korm. rendeletben nevesített környezet védelméért felelős szervek közül azok szerepelnek, amelyek a környezeti értékelés készítésével kapcsolatban véleményt fogalmaztak meg.

Az előzetes vélemények kiküldésére 2018. év közepén sor került, így a környezet védelméért felelős szervek megnevezése a válaszadás időpillanatában hatályos megnevezésüket tükrözi.

Ssz.	Környezet védelméért felelős szerv	Állásfoglalás, figyelembevétel módja
1a	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Miskolci Járási Hivatala, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Ügyiratszám: BO-08/KT/09368-3/2018	„Ezúton kijelentjük, hogy a környezeti vizsgálat, értékelés lefolytatásához meghatározott, a Kr. 4. sz mellékletében szereplő tematikát a kidolgozásra elégésesnek tartjuk , az abban foglaltakon túl egyéb szakterületi elvárást nem kívánunk megfogalmazni. ”
1b	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Ügyiratszám: J-469/9/2018	„Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló (...) pontja alapján környezeti vizsgálat készítése szükséges. ”

Sz.	Környezet védelméért felelős szerv	Állásfoglalás, figyelembevétel módja
1b	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság Iktatószám: 1270-5/2018 1270-11/2018	„Az előzetes tájékoztatási szakaszban a településrendezési eszközök készítésével kapcsolatban egyéb észrevételt nem kívánunk tenni . Tájékoztatjuk, hogy szakmai véleményünket a munka azon szakaszában tudjuk majd részletesen megadni, amikor a készülő/elkészült dokumentumokat a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet alapján igazgatóságunkhoz véleményezésre megküldik . „Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (1. 11.) Kormányrendelet 1. sz. melléklet 2. pontja alapján a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítése esetén a környezeti vizsgálat lefolytatása kötelező és azt szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő készítheti el.” „Javasoljuk tehát a környezeti vizsgálat készítése során a 2/2005. (J. 11.) Korm. rendelet 4. mellékletében található általános tartalmi követelményeket követni, a jogszabályban foglaltakon kívül más tartalmi elemet nem kérünk .”
1c	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Népegészségügyi Főosztály Ügyiratszám: BO/NEF/02173-4/2018	„A környezeti vizsgálat tematikájának véleményezése tárgyában írtakat közegészségügyi szempontból elfogadom .”
1d	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Igazgató-helyettesi Szervezet, Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat Ügyiratszám: 35500/6902/2018. ált. (5467/2018)	„A VH IV.2.a.02.4. pontja értelmében a védőövezetekre vonatkozó előírásokat és korlátozásokat a településrendezési tervbe, települési szabályozási tervbe, helyi építési szabályzatba, helyi önkormányzati rendeletekbe, programokba be kell építeni . „A környezeti értékelésben a tervezett szabályozás hatályos vízbázisvédelmi előírásoknak megfelelése, megfeleltetése mellett a tervezett szabályozás révén folytatható területhasználatok vízbázisra gyakorolt közvetlen és közvetett hatásainak vizsgálatát és értékelését tartom szükségesnek , ezen belül a vízbázisvédelmi területek környezeti terhelésének változását, annak bemutatását, ill. a karsztvízbázisra gyakorolt hatások elkerülésére, mérséklésére és megfigyelésére vonatkozó javaslatokat és különösen a vízbázisvédelmi szempontból szükséges településrendezési intézkedések meghatározását.”
2b	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Kormány megbízotti Kabinet Állami Főépítész Iktatószám: BO/17/00280-4/2018	„Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (1. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban R.) 1. melléklet 2. pontja értelmében a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítése esetén a környezeti vizsgálat lefolytatása kötelező . „A mellékelt dokumentációt átvizsgálva megállapítható, hogy a tervezett környezeti értékelés tematikája összhangban van a R. 4. melléklete által megállapított tartalmi követelményekkel.”

Ssz.	Környezet védelméért felelős szerv	Állásfoglalás, figyelembevétel módja
2c	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Miskolci Járási Hivatal, Agrárügyi Főosztály, Erdészeti Osztály Iktatószám: BO-08/ER/3408-4/2018	„Amennyiben az új településrendezési eszközökben erdő igénybevételével járó, vagy erdőre hatást gyakorló fejlesztéseket is terveznek, úgy a környezeti vizsgálat során szíveskedjenek az erdőre gyakorolt hatásokat külön fejezetben megvizsgálni , az erdőre gyakorolt káros hatások csökkentése érdekében szükséges intézkedésekre javaslatokat tenni.”
2d	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Földhivatali Osztály Iktatószám: 10146/2018	„Hivatkozott számon, Miskolc Megyei Jogú város készített településrendezési eszközei tárgyában megküldött környezeti vizsgálattal kapcsolatos véleménykérelmét földvédelmi szempontból megvizsgáltam, és a környezeti vizsgálat tematikájával kapcsolatban kifogást nem emelek. ”
2e	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Miskolci Járási Hivatala, Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály Iktatószám: BO-08/NT/02893-2/2018	„A talajvédelmi hatóság a kérelemben és annak mellékletében leírt területek vonatkozásában környezeti vizsgálat elkészítését nem kéri. ”
2f	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Igazgató-helyettesi Szervezet, Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat. Ügyiratszám: 35500/6902/2018. ált. (5467/2018)	„Igazgatóságomnak (...) szerinti szakterületét érintően a jogszabályban előírt tematikát megfelelőnek tartom. ”
2g	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Hatósági Főosztály, Bányászati Osztály Ügyiratszám: BO/15/1906-2/2018	„A Bányafelügyelet az érintett területeken felszínmozgásokat tart nyilván, amit építésföldtani korlátozó tényezőként kell figyelembe venni a településrendezési eszközök (TSZT, HÉSZ és leírásai) készítése során.”
2h	Budapest Főváros Kormányhivatala, Népegészségügyi Főosztály Iktatószám: BP/FNEF-TKI/06956-2/2018	„A környezeti vizsgálat tematikáját a BFKH elfogadja , ellene kifogást nem emel.”
2i	Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Örökségvédelmi Osztály Iktatószám: BP/1006/210-4/2018	„Tekintettel arra, hogy Miskolc Megyei Jogú Város új településrendezési eszközeinek elkészítéséhez környezeti vizsgálat lefolytatása kötelező , kérem, hogy azt az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (1. 11.) Kormányrendelet 4. melléklet 3.6.1.1. pontja szerint a terv megvalósításával várható környezeti hatások, következmények feltárásával az épített környezet részeként az építészeti és régészeti örökségre vonatkozóan is szíveskedjenek elvégezni. ”
2j	Országos Közegészségügyi Intézet Iktatószám: KÖZ-11527-1/2018	„Miskolc Megyei Jogú Város, tárgyi rendezési tervi módosításaival kapcsolatban az Országos Közegészségügyi Intézetnek észrevétele nincs, kémiai biztonsági szempontból a környezeti vizsgálat elvégzését nem tartja szükségesnek. ”

A 2/2005. Korm. rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján Miskolc Megyei Jogú Város új Településrendezési Eszközeinek elkészítéséhez a környezeti vizsgálat lefolytatása kötelező.

Több környezet védelméért felelős szerv a tematikát elfogadta, illetve kisebb kiegészítő javaslatokkal élt. A környezet védelméért felelős szervek előzetes véleményében szereplő valamennyi felvetés a Környezeti értékelés elkészítésénél figyelembe lett véve.

1.4. AZ ÉRINTETT NYILVÁNOSSÁG MEGHATÁROZÁSA

A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdésének a) és b) pontjának értelmében érintett nyilvánosságnak tekinthető az a természetes személy, jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,

- amelyre a környezeti vizsgálat-köteles tervről, illetve programról való döntés – különösen környezeti hatásai miatt – kihat vagy kihathat, valamint
- amely a döntésben érdekelt, különösen az olyan környezetvédelmi, vagy más civil szervezet, amelynek tevékenységi körét a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés érinti.

A tervezett módosítások hatásai (társadalmi, természeti, környezeti, gazdasági) elsősorban Miskolc Megyei Jogú Város lakosságát, valamint a település közigazgatási területén tulajdonnal (gazdasági létesítmény, mezőgazdasági ingatlan stb.) rendelkező természetes és jogi személyeket érintik. Közvetlenül érintettek lehetnek továbbá mindazok, akiket munkájuk, hétköznapi tevékenységük valamilyen módon a településhez köt. Az érintettek tájékoztatását, illetve a velük folytatott egyeztetéseket az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint az Önkormányzat végzi.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2017. (II.21.) önkormányzati rendelete – *Miskolc Megyei Jogú Város településfejlesztési, településrendezési és településképi feladataival összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól* – meghatározza a partnerek körét és azok tájékoztatásának módját és eszközeit.

A partnerségi egyeztetésben részt vesznek:

- a városban lakcímmel vagy ingatlantulajdonnal rendelkező lakosok,
- valamennyi, a településfejlesztéssel, településrendezéssel összefüggésbe hozható építészeti, mérnöki szakmai érdekképviselői szervezet (kamara),
- valamennyi, a városban működő és bejegyzett érdekképviselői, civil szervezet,
- valamennyi, a városban székhellyel, telephellyel rendelkező gazdálkodó szervezet és
- valamennyi, a városban működő elismert egyház.

A partnerek tájékoztatásának formái:

a) teljes körű közzététel esetén:

- közterületen elhelyezett vizuáltechnikai eszközökön,
- helyi lapban, helyi televízióban és internetes felületen,
- Miskolc Megyei Jogú Város honlapján, erre a célra létrehozott önálló tárhelyen (a továbbiakban: külön tárhely),
- a hivatal hirdetőtábláján és
- lakossági fórumon.

b) részleges közzététel esetén: Miskolc Megyei Jogú Város honlapján, külön tárhelyen.

A közzétett tájékoztató alapján a partnerek a meghatározott határidőig írásos észrevételt, javaslatot tehetnek, véleményt nyilvánítanak. Levelüket postai úton a polgármesternek címezve küldhetik meg a 3525 Miskolc, Városház tér 8. szám alatti címre, vagy elektronikus levélben továbbíthatják a megadott e-mail címre (partnersegiegyeztetes@miskolcph.hu)

Jelen településrendezési eszköz-felülvizsgálat nyilvánossága több lépcsőben is biztosítva volt. Első körben Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése értesült a módosítási szándékról, amellyel kapcsolatban 32/2018. (V.17.) számú határozatában Településfejlesztési Döntést fogadott el. Ezt követően az Önkormányzat tájékoztató felhívással fordult a Partnerekhez, amelyben értesítette

őket az eljárás megindításáról, az eljárás módjáról és menetéről, valamint a tervezett módosításokról. A tájékoztatóban meghatározott határidőt kikötve lehetőséget biztosított az érintettek számára írásos véleményeik megtételére.

Az érintettek tájékoztatását; az előzetes partnerségi egyeztetést, valamint a véleményezést a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról s a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet teljes eljárásra vonatkozó 37-38. §-ban szereplő előírásai szerint az Önkormányzat végzi. Jelen Környezeti értékelés kidolgozásakor az érintettek előzetes értesítésére sor került, az előzetes tájékoztatási szakasz lezárult.

1.5. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI, NEHÉZSÉGEK AZ ELŐREJELZÉSEK ÉRVÉNYESSÉGI HATÁRAI, A FELMERÜLT BIZONYTALANSÁGOK

A környezeti értékelés során használt adatok forrása:

- Vonatkozó jogszabályok
- Térségi tervek
- Illetékes szakhatóságok adatszolgáltatása
- Önkormányzati adatszolgáltatás
- Készülő településrendezési eszközök
- Tervek, műszaki leírások
- Szakmai tanulmányok
- Helyszínelések
- Katonai felmérések, légifotók

Az Eljr. 37. § szakaszában foglaltaknak megfelelően, az Önkormányzat adatszolgáltatási kérelemmel fordult az érintett államigazgatási szervek felé. Az eltelt időre tekintettel, újbóli adatkérésekre is sor került, így a terven naprakész adatállományokból kerültek feltüntetésre az egyes elemek.

A településrendezési eszközökhöz készülő környezeti értékelés legfőbb nehézsége, hogy a hagyományos módszerekkel, eszközökkel nehezen becsülhető környezeti hatásokat kell vizsgálnia. Az újonnan megjelenő tervi elemek megvalósulása esetén bekövetkező hatásokat lehet elemezni, értékelni, azonban ezek a tervi elemek nem konkrét objektumok tervei, hanem csak az objektumoknak helyet adó területre vonatkozó keretszabályozás. A településrendezési tervek esetén fennáll, hogy az adott keretekkel, lehetőségekkel nem élnek, és a környezetet nem érik új hatások, azonban fennáll az a lehetőség is, hogy a keretek legszélső határával élnek az ingatlan tulajdonosok és a várható legnagyobb környezeti hatások következnek be.

További értékelési bizonytalanságra ad okot, hogy tervezett elemek közötti váltás hatásait kell elemeznünk, azaz már az adottságok meghatározása is tervi elemek elképzelését igényli. A váltás hatásainak kiemelésére a hatályos és a tervezett besorolás lehetőségeinek teljes kihasználását feltételeztük, és ebből következtettünk a terület igénybevételeének valós változására.

2. A TERV, ILLETVE PROGRAM ÉS A KIDOLGOZÁSUKKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának megbízásából a VÁTI Városépítési Kft. készítette el a település Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálatát. A tervezési feladat Miskolc Megyei Jogú Város IV-75/16.321-2/2007. számú határozattal elfogadott Településszerkezeti Tervének, valamint 21/2004. (VII. 6.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott Építési Szabályzatának felülvizsgálatára szolt.

Jelen környezeti értékelés Miskolc Megyei Jogú Város Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálatával párhuzamosan készül, azok várható környezeti hatásainak vizsgálatára, értékelésére.

2.1. A TERV, ILLETVE PROGRAM CÉLJAINAK, TARTALMÁNAK ÖSSZEFOGLALÓ ISMERTETÉSE

A környezeti értékelés Miskolc Megyei Jogú Város Településrendezési Eszközeinek folyamatban lévő felülvizsgálatát vizsgálja, értékeli. Az értékelés alapjául szolgáló településrendezési eszközök:

- a településszerkezeti terv, valamint
- a helyi építési szabályzat és a szabályozási terv.

A vonatkozó jogszabály /Eljr. 16. § (1) bekezdés/ alapján az önkormányzatoknak településszerkezeti tervüket legalább 10 évente, helyi építési szabályzatukat legalább 4 évente át kell tekinteniük, és döntést kell hozniuk arról, hogy továbbra is változatlan tartalommal alkalmazzák, módosítják, vagy újat készítenek.

Miskolc Megyei Jogú Város Településrendezési Eszközei a 2004-es jóváhagyásukat követően többször módosultak, de nem kerültek teljes körűen karbantartásra. Jelen felülvizsgálat elindítására lakossági és önkormányzati igények fellépése miatt került sor. A hatályos terv teljes körű felülvizsgálatát a készítése óta jelentősen megváltozott jogi környezet tette indokolttá.

A felülvizsgálat keretében a hatályos terv átdolgozásra került, a korábbi területfelhasználási rendszer több ponton módosult. A helyi építési szabályzat új tartalma a jogszabályalkotásról szóló előírásoknak megfelelően került megszerkesztésre.

A változások bemutatása a szerkezeti jelentőségű (területfelhasználási, közlekedési) módosulások áttekintéséhez kötődik. A Környezeti vizsgálatban szereplő változások megegyeznek a Településrendezési Eszközök Véleményezési anyagában szereplő változtatásokkal, részletes elemzésre azonban a környezeti szempontból figyelmet érdemlők kerülnek a továbbiakban. Ezzel a hangsúlyos elemeket kiemeli, a változtatás irányán túl, annak nagyságrendjét is figyelembe véve. Nem önmagában szemléli a változásokat, hanem összefüggéseiben láttatja azokat.

Területfelhasználási módosulások

Beépítésre szánt területek

T1. Lakóterületek

- A felülvizsgálat során új területfelhasználási kategória került bevezetésre, amelyet „lakóterület” néven tüntet fel (Akasztó-bérc), s melyhez kapcsolódóan szabályozási terv készítésével érintett terület kijelölésére került sor.
- A valós funkcióhoz való igazodás nyomán, vegyes területek kerültek átsorolásra nagyvárosias (pl. Zsolcai kapu, Győri kapu, Bodótető városrészekben), kisvárosias (pl. Újdiósgyőr városrészben), illetve kertvárosias (pl. Lillafüred, Vasgyár, Zsolcai kapu városrészekben) lakóterületté.
- A hatályos tervhez képest több gazdasági terület került átsorolásra kisvárosias (pl. a Vasgyár, Majláth városrészekben), illetve kertvárosias (pl. az Északi Iparterület, Martinkertváros, Majláth városrészekben) lakóterületbe.

- Telekállapothoz igazítva közúti közlekedési területek kerültek átsorolásra nagyvárosias (pl. Győri kapu városrészben), kisvárosias (pl. Győri kapu, Berekalja, Újdiósgyőr városrészekben), illetve kertvárosias (pl. Tapolca, Komlóstető, Diósgyőr városrészekben) lakóterületekbe.
- Néhány kivételes esetben a hatályos terven közkertként (pl. Diósgyőr, Bodótető, Bábonyi-bérc városrészekben), erdőterületként (pl. Komlóstető, Győri-kapu, Pereces városrészekben), illetve mezőgazdasági területként (pl. Komlóstető, Görögszőlő, Pereces városrészekben) szereplő terület került át kertvárosias lakóterületbe.
- Törlésre került a hatályos Településszerkezeti Terven Tapolca területén jelölt lakó-üdülő zóna területfelhasználási kategória.

T2. Település ellátását szolgáló területek

- Általánosságban elmondható, hogy intézmény területbe a település és térségének ellátását biztosító, lakó funkcióval döntően nem rendelkező, oktatási, művelődési, egészségügyi, szociális, vallási, közigazgatási és egyéb intézmények, valamint sportcsarnokok ingatlanjai.
- Településközpont, illetve intézményi területté kerültek átsorolásra nagyvárosias (pl. Győri kapu, Diósgyőr, Kenderföld városrészekben), kisvárosias (pl. Zsolcai kapu városrészben), illetve kertvárosias (pl. Szirma, Győri kapu, Diósgyőr városrészekben) jellegű lakóterületek.
- Sok esetben került átsorolásra településközpont terület, intézményi területté, illetve fordítva. Legnagyobb számban, részben ezen vegyes területek elhelyezkedéséből is adódóan, a Belváros, Győri kapu, Csaba kapu, illetve Diósgyőr városrészekben fordulnak elő.
- Számos alkalommal kerültek átsorolásra kereskedelmi, szolgáltató, valamint egyéb ipari területek településközpont (pl. Zsolcai kapu, Szentpéteri kapu, Diósgyőri acélművek városrészekben), illetve intézményi (pl. Avas lakótelep, Északi iparterület, Bulgárföld városrészekben) területfelhasználási kategóriákba.
- Valós használathoz igazodva, különleges beépítésre szánt területek kerültek átsorolásra településközpont (pl. Újdiósgyőr, Csabai kapu, Tapolca városrészekben), illetve intézményi (pl. Egyetemváros, Diósgyőr, Szentpéteri kapu, Csabai kapu, Tapolca városrészekben) területfelhasználási kategóriákba.
- Valós struktúrához igazítva, közlekedési területek kerültek átsorolásra településközpont (pl. Belváros, Zsolcai kapu, Győri kapu városrészekben), illetve intézményi (pl. Egyetemváros, Győri kapu, Vasgyár, Lillafüred városrészekben) területfelhasználási kategóriákba.
- Kivételes esetekben kisebb közterek településközpont terület (pl. Belváros, Délkeleti iparterület, Vasgyár városrészekben), illetve intézményi terület (pl. Szirma, Diósgyőr, Zsolcai kapu városrészekben) területfelhasználási kategóriákba.
- Néhány esetben erdőterületek kerültek átsorolásra településközpont (pl. Majláth városrészben), illetve intézményi (pl. Szentpéteri kapu, Lillafüred városrészekben) területfelhasználási kategóriákba.
- Két esetben kertes mezőgazdasági terület került átsorolásra intézményi területfelhasználási kategóriába az Egyetemváros északnyugati részén.

T3. Gazdasági területek

- A gazdasági területek sajátos funkciójuk alapján átértékelésre kerültek.
- Néhány alkalommal kerültek lakóterületek átsorolásra kereskedelmi, szolgáltató (pl. Vasgyár, Szentpéteri kapu városrészekben), illetve egyéb ipari (pl. Kenderföld városrészben) terület területfelhasználási kategóriákba.
- Valós használathoz igazodva, számos alkalommal kerültek vegyes területek átsorolásra kereskedelmi, szolgáltató (pl. Zsolcai kapu, Győri kapu, Diósgyőri acélművek városrészekben), környezetre jelentős hatást gyakorló ipari (pl. Győri kapu városrészben), illetve egyéb ipari (pl. a Délkeleti iparterületen, Szirmától északra és keletre) terület területfelhasználási kategóriákba.

- Számos változás történt a különböző gazdasági területek besorolását illetően. Egyéb ipari területből került átsorolásra kereskedelmi, szolgáltató (pl. Diósgyőri acélművek, Újdiósgyőr városrészekben), illetve környezetre jelentős hatást gyakorló ipari (pl. Északi iparterület, Előhegy városrészekben) területbe. Emellett, jelentős mértékű kereskedelmi, szolgáltató terület került átsorolásra egyéb ipari területbe (Délkeleti iparterületen, Szirmától északra és délre).
- Néhány alkalommal különleges beépítésre szánt területek (főleg kereskedelmi célú zóna) kerültek átsorolásra kereskedelmi, szolgáltató (pl. Északi iparterület, Szentpéteri kapu városrészekben), illetve egyéb ipari (pl. Déli városkapu, Vasgyár városrészekben) terület területfelhasználási kategóriákba.
- Valós struktúrához igazodva, nagyszámú közlekedési terület került átsorolásra kereskedelmi, szolgáltató (pl. Zsolcai kapu, Győri kapu, Diósgyőri acélművek városrészekben), környezetre jelentős hatást gyakorló ipari (pl. Győri kapu városrészben), illetve egyéb ipari (pl. a Délkeleti iparterület, Diósgyőri acélművek városrészekben) terület területfelhasználási kategóriákba.
- Viszonylag nagyméretű zöldterület (közkert) került átsorolásra egyéb ipari terület területfelhasználási kategóriába, melyből kiemelkedik a Déli iparterület városrészben, Szirmától északra, illetve délkeletre.
- A felülvizsgálat néhány esetben véderdőterületek átsorolásával számol kereskedelmi, szolgáltató (pl. Vasgyár, Diósgyőri acélművek városrészekben), környezetre jelentős hatást gyakorló ipari (pl. Komlóstető városrészben), illetve egyéb ipari (pl. a Délkeleti iparterület, Északi iparterület városrészekben) terület területfelhasználási kategóriákba.
- Valós struktúrához igazodva, néhány esetben vízgazdálkodási területek kerültek átsorolásra kereskedelmi, szolgáltató (pl. Hejőcsaba városrészben), illetve egyéb ipari (pl. a Délkeleti iparterület városrészben) terület területfelhasználási kategóriákba.

T4. Üdülő területek

- A felülvizsgálat során áttekintésre kerültek az üdülő területek, a jelenlegi és a tervezett funkciók alapján.
- Törlésre került a hétvégiházak üdülőzóna.
- Elhelyezkedésüket tekintve a változások Tapolcához köthetők. Elhanyagolható mértékben lakó-, illetve közlekedési területből kerültek átsorolásra.
- Nagyobb mértékű átsorolások Tapolcán, kertes mezőgazdasági területek érintően történtek.

T5. Különleges beépítésre szánt területek

- A felülvizsgálat során áttekintésre kerültek a különleges területek, a jelenlegi és a tervezett funkciók alapján.
- Törlésre került a különleges beépítésre szánt intézményi zóna (10% felett), az intézményi zóna (10% alatt), a bányászati zóna, valamint a hulladék elhelyezésére szolgáló zóna.
- Bevezetésre került a különleges beépítésre szánt arborétum, állatkert, garázs, közmű, menhely, mezőgazdasági üzemi, rekreációs, sport és temető terület.
- Valós használathoz igazodva kereskedelmi célú területbe kerültek átsorolásra vegyes (Déli városkapu városrészben), gazdasági (pl. Hejőcsaba, Északi iparterület városrészekben), illetve közlekedési (pl. Keleti és Déli városkapu városrészekben) területfelhasználási kategóriák.
- Közlekedési területbe kerültek átsorolásra vegyes (pl. Zsolcai kapu, Bodó tető városrészekben), gazdasági (pl. Keleti városkapu, Görömböly, Szentpéteri kapu városrészekben), különleges beépítésre szánt (Szentpéteri kapu), illetve közlekedési (pl. Zsolcai kapu, Avas lakótelep városrészekben) területfelhasználási kategóriák.
- A terv néhány esetben lakóterületet (Csabai sor, Nagyavas alsó sor mentén), közlekedési célú közterületet (Tapolca északkeleti városrészében), közkertet (Kisavas második sor mentén), erdőterületet (Lajos sor mentén), illetve mezőgazdasági területet (Pecér dűlő mentén, az Ághegyi pincesorhoz kapcsolódóan) pince területbe sorol át.

- Lakóterület (pl. Avas lakótelep, Csaba kapu, Győri kapu, Kenderföld városrészekben), vegyes (pl. Avas lakótelep, Csaba kapu, Győri kapu városrészekben), gazdasági (pl. Szentpéteri kapu, Diósgyőri acélművek, Bulgárföld városrészekben), különleges beépítésre szánt (pl. Déli iparterület, Nagyavas, Győri kapu városrészekben), közlekedési (pl. Diósgyőri acélművek, Csabai kapu, Lillafüred), közkert (pl. Győri kapu városrészen), erdő (pl. Diósgyőri acélművek, Csorba-telep, Csermőke városrészekben), mezőgazdasági (pl. Előhegy, Kerekhegy, Csermőke területén), valamint vízgazdálkodási terület (pl. Görögszőlő, Diósgyőr, Tapolca városrészekben) közmű területbe került átsorolásra.
- Lakóterület (Szirma, Bodótető városrészekben), különleges intézményi zóna (pl. Tetemvár, Bodótető, Diósgyőri acélművek, Hejőcsaba városrészekben), közlekedési közterület (Tetemvár, Bodótető városrészekben), közkert (pl. Nagyavas, Előhegy városrészekben), erdőterület (Tetemvár városrészen), illetve mezőgazdasági terület (a Lyukóvölgy dűlő mentén) temető területbe került átsorolásra.
- Települési igények szerint lakóterület (Hejőcsaba városrészen), vegyes (pl. Lillafüred, Görömböly városrészekben), gazdasági (Szeles utca mentén), különleges beépítésre szánt (pl. Újdiósgyőr, Martinkertváros, Győri kapu városrészekben), közlekedési közterület (pl. Újdiósgyőr, Martinkertváros városrészekben), közkert (pl. Nagyavas városrészen), illetve erdőterület (Szentpéteri kapu városrészen) sport területbe került átsorolásra.
- Települési, beruházói igényekhez igazodva néhány esetben vegyes (pl. Lillafüred, Vasgyár városrészekben), különleges beépítésre szánt (pl. Csorba-telep, Görömböly, Pereces, Csanyik-völgy városrészekben), közlekedési (pl. Csorba-telep, Lillafüred városrészekben), közkert (pl. Csorba-telep városrészen), illetve erdőterület (Görömböly, Tapolca, Pereces városrészekben) rekreációs területbe került átsorolásra.
- Valós használat mentén, két helyszínhez kötődően menhely területbe került átsorolásra gazdasági, különleges intézményi, valamint közlekedési terület a Fonoda utcában, illetve az Északi iparterület városrészen.
- Mezőgazdasági üzemi területbe került átsorolásra gazdasági, különleges intézményi, közlekedési, erdő-, valamint mezőgazdasági terület Szirma és Csorba-telep városrészekben, valamint Csipkésúton.
- Állatkert területbe került átsorolásra különleges intézményi terület a Miskolci Vadasparkhoz kapcsolódóan.
- Valós használatához igazodva arborétum területbe került átsorolásra különleges intézményi terület az Avasi Arborétumhoz kapcsolódóan.
- Garázs területbe került átsorolásra lakóterület (pl. Kenderföld, Bulgárföld, Előhegy városrészekben), vegyes (pl. Győri kapu, Újdiósgyőr városrészekben), gazdasági (Szentpéteri kapu városrészen), különleges közlekedési (pl. Kenderföld, Bulgárföld, Előhegy, Szentpéteri kapu városrészekben), közlekedési (pl. Avasi lakótelep, Csaba kapu városrészekben), valamint közkert (pl. Komlóstető, Előhegy, Kenderföld városrészekben) terület.

Beépítésre nem szánt területek

T6. Közlekedési területek

- A felülvizsgálat kapcsán a szerkezeti jelentőségű utak hálózata felülvizsgálatra került. Ennek kapcsán a közúti közlekedési területek és a közlekedési célú közterületek közötti kapcsolatok is rendezésre kerültek.
- A felülvizsgálat kapcsán az utakat érintő szabályozások összessége áttekintésre került, az időközben szükségtelenné vált szabályozási vonalak törlésre kerültek.
- A felülvizsgálat önkormányzati elhatározások, valamint a valós használatához való igazodás kapcsán számos alkalommal jelöl ki közúti közlekedési területeket és közlekedési célú közterületeket, amely egyaránt érint lakóterületeket, vegyes, gazdasági, üdülő, különleges beépítésre szánt, közkert, erdő, mezőgazdasági és vízgazdálkodási területeket. A szabályozási vonalak a Délkeleti iparterület, a Csorba-telep, a Diósgyőri acélművek, a Komlóstető, a

Vasgyár, az Avasi lakótelep, a Belváros, a Győri kapu, az Egyetemváros, a Martinkertváros, valamint a Diósgyőr városrészek területén sűrűsödnek.

- A vasúthoz tartozó állami területek minden esetben kötöttpályás közlekedési terület besorolást kaptak.

T7. Zöldterületek

- A felülvizsgálat a zöldfelületi elemek jelentős részét felülvizsgálta, csak kivételes esetben a települési elképzelésekhez igazodva szünteti meg, illetve a valós állapotnak megfelelően sorolja át azokat.
- A felülvizsgálat a jogszabályi előírásoknak eleget téve megszünteti a közpark zónát, helyébe a zöldterület – közkert (Zkk) területhasználati kategóriát vezeti be.
- A közkert kategória mellett, a valós használatra való tekintettel, a felülvizsgálat megkülönbözteti a lakótelepi közterületeket (Zltp).
- A terv számos alkalommal jelöl ki közkert területeket, amely egyaránt érint lakóterületeket (pl. Pereces, Diósgyőr, Csabai kapu városrészekben), vegyes (pl. Győri kapu, Szirma, Északi iparterület városrészekben), gazdasági (pl. Hejőcsaba, Kenderföld városrészekben), üdülő (Lillafüred városrészben), különleges beépítésre szánt (pl. Tapolca, Bábonyi-bérc, Győri kapu városrészekben), közlekedési (pl. Tapolca, Újdiósgyőr, Diósgyőr városrészekben), erdő (pl. Majláth, Lillafüred, Diósgyőr városrészekben), mezőgazdasági (pl. Csorba-telep városrészben) és vízgazdálkodási (pl. Csorba-telep, Zsolcai kapu városrészekben) területeket.
- A felülvizsgálat jelentős méretű lakótelepi közterület jelöl ki, amely értelemszerűen a belterületen, nagyvárosias lakóterületekhez kapcsolódva helyezkedik el. A változások legnagyobb részben nagyvárosias lakóterület, közpark és közlekedési célú közterület átsorolásából adódnak.

T8. Erdőterületek

- Erdőterületek rendezésére az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő tagedrők rendeltetésének és a terület természetvédelmi érintettségének figyelembevételével került sor.
- A terv az egészségügyi rendeltetésű erdőket, a jogszabályi változások alapján közjóléti erdőterületként [Ek] tünteti fel.
- A felülvizsgálat jelentős védelmi rendeltetésű erdőterületeket jelöl ki, amely egyaránt érint lakóterületeket (pl. Pereces, Görögszőlő, Görömböly városrészekben), vegyes (pl. Hejőcsaba, Diósgyőri Acélművek, Délkeleti iparterület városrészekben), gazdasági (pl. Keleti városkapu, Hejőcsaba, Délkeleti iparterület városrészekben) valamint különleges beépítésre szánt területeket (pl. Hejőcsaba városrészben, a Miskolctapolcai, illetve Mexikóvölgyi mészkőbánya, valamint az Újmassai őskohó környékén). Valós használatához igazodva számos közlekedési (pl. Délkeleti iparterület, Komlóstető városrészekben), zöld- (pl. Délkeleti iparterület, Görögszőlő városrészekben), mezőgazdasági (pl. Majláth városrészben, illetve a város nyugati részeiben), illetve vízgazdálkodási terület (pl. Tapolca, Komlóstető, Délkeleti iparterület városrészekben) került védelmi rendeltetésű erdőterületbe, valamint, főleg külterületen, jelentős erdőterületek közötti átsorolások történtek.
- A felülvizsgálat jelentős gazdasági rendeltetésű erdőterületeket jelöl ki, amelyek értelemszerűen többségében Miskolc külterületén találhatók. A gazdasági erdőterületi kategóriába sorolt területek között találhatunk gazdasági (pl. Hejőcsaba városrészben), különleges beépítésre szánt (pl. Egyetemváros városrészben), közlekedési (pl. Délkeleti iparterület, Szentpéteri kapu városrészekben), egy esetben zöldterületet (Komlóstető – Láditelep területén), valamint mezőgazdasági területet (pl. Pingyom környékén, a Bunda dűlő, illetve a Kiskőbánya dűlő környékén). Leginkább az Országos Erdőállomány Adattár rendeltetésének való megfelelés miatt, jelentős erdőterületek közötti átsorolások történtek,

amely, bár leginkább a külterületen történtek, említésre méltó nagyságú területen érintették pl. Hejőcsaba, Komlóstető, illetve Pereces városrészek területét.

- A felülvizsgálat néhány esetben közjóléti rendeltetésű erdőterületeket jelöl ki, egyrészt az Országos Erdőállomány Adattár rendeltetésének való megfelelés miatt, másrészt önkormányzati elhatározások, harmadrészt valós használatához igazodva. Az átsorolások legnagyobb része zöldterületeket, más rendeltetésű erdőterületeket, valamint közúti közlekedési területeket érintenek, elhelyezkedésüket tekintve pedig leginkább Tapolca, Avasalja, Kisavas, illetve Pereces városrészek, valamint a Csanyik-völgy érintettek.

T9. Mezőgazdasági területek

- A felülvizsgálat során átrendezésre került a mezőgazdasági területek területhasználati kategóriákba sorolása. A tervjavaslat a földhivatali alapadatok szerinti művelési ág, valamint a valós használat és felszínborítás figyelembevételével jelölte ki a mezőgazdasági területeket. A terv azokat a mezőgazdasági területeket sorolta korlátozott használatú mezőgazdasági területbe, amelyek gyepterület és természetvédelmi oltalommal érintettek.
- A felülvizsgálat bizonyos esetekben, a valós használatnak, illetve önkormányzati elhatározásoknak megfelelően, kertes mezőgazdasági terület kijelöléssel élt. Ennek legnagyobb része a Görögszőlő városrészben figyelhető meg, ahol kertvárosias lakóterületből kerültek átsorolásra jelentős területek, ugyanakkor hasonló átsorolás történt pl. Pereces, Közdomb, illetve Bábonyi-bérc városrészekben egyaránt. Többnyire ezen átsorolásokhoz, illetve területekhez kapcsolódva rendezésre kerültek közúti közlekedési területek, amelyek nagyrésze szintén kertes mezőgazdasági területi átsorolást kaptak. Szintén, legnagyobb részben ezen területekhez kapcsolódva kerültek erdőterületek is átsorolásra. Általános mezőgazdasági területből kertes mezőgazdaságiba egy területet sorol át a terv Görömbölytől nyugatra, az Ághegy keleti részén.
- A felülvizsgálat önkormányzati, illetve befektetői igények mentén, valamint a valós használatához igazodva néhány esetben általános mezőgazdasági területbe sorol át különleges beépítésre szánt, közúti közlekedési, zöld-, korlátozott használatú mezőgazdasági, valamint vízgazdálkodási területeket. Az átsorolások területiségét tekintve a Csorba-tó környékét, illetve az M30-as autópálya, valamint a 3. sz. főút vonalának korrigálásához kapcsolódnak.
- A felülvizsgálat részben önkormányzati elhatározások mentén, részben a különböző védettségek okán, részben gyepterülettel érintett területeket korlátozott használatú mezőgazdasági területbe sorolja át. Az átsorolás egyaránt érint lakó-, vegyes, gazdasági, különleges beépítésre szánt, közúti közlekedési, zöld-, erdő-, mezőgazdasági, valamint vízgazdálkodási területeket, elhelyezkedésüket tekintve azonban nagyrészt a Csorba-tó, a Kis-Sajó környéki, valamint a Szirma városrészt övező területekre terjed ki.

T10. Vízgazdálkodási területek

- A felülvizsgálat során rendezésre kerültek a vízgazdálkodási területek.
- Minden földhivatalilag vízgazdálkodáshoz kapcsolható telek (pl.: árok, csatorna, holtág stb.) a vízgazdálkodási területek közé került átsorolásra bel- és külterületen egyaránt. Konkrét példaként említhető a Görömböly-patak külterületi részének feltüntetése, a Csorba-tó területének adatszolgáltatás szerinti korrekciója, a Tatát-árok futásának feltüntetése, valamint a Csanyik-patak feltüntetése.
- A felülvizsgálat alapján bevezetésre kerül az egyéb vízgazdálkodási terület.

T11. Természetközeli területek

- A felülvizsgálat során bevezetésre került a természetközeli terület [Tk] területhasználati kategória, amely a sziklás terület, nádasok, mocsarak területén lett kijelölve.
- A terv természetközeli terület kategóriába sorol át lakó-, vegyes, közúti közlekedési, zöld-, erdő-, mezőgazdasági, valamint vízgazdálkodási területeket.

- Területileg legmeghatározóbb a Szirma és Martinkertváros közötti terület, azonban a Zsolcai kapu városrésztől keletre, illetve a Lyukóbányai út – Kishajtás dűlő kereszteződésében is található kisebb területek.

T12. Különleges beépítésre nem szánt területek

- A felülvizsgálat során valamennyi, hatályos terven szereplő különleges beépítésre szánt terület átstrukturálódáson esett át, amely alapján a különleges emlékmű, valamint a különleges sport zóna megszüntetésre került, a különleges nyersanyaglelőhely zóna pedig különleges beépítésre nem szánt bányaterületként került feltüntetésre.
- A felülvizsgálat során 11 új beépítésre nem szánt különleges terület került bevezetésre, a megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület, a kiskert terület, a közmű terület, a burkolt köztér, a fásított köztér, a magánút, a magán zöldterület, a parkoló terület, a rekreációs terület, a szállítóvezeték terület, valamint a temető terület.
- A különleges beépítésre nem szánt kiskert terület kijelölését a meglévő használathoz való igazodás, illetve jelen használat megtartására való törekvés indokolja.
- A különleges beépítésre nem szánt szállítóvezeték terület kijelölését a meglévő használathoz való igazodás, a Miskolctapolcai mészkőbányát a Cementgyárral összekötő meglévő szállítóvezeték területének feltüntetése indokolja.
- A különleges beépítésre nem szánt parkoló, megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló, burkolt köztér, fásított köztér, rekreációs, közmű, valamint temető terület kijelölését szintén a meglévő használathoz való igazodás indokolja.
- A különleges beépítésre nem szánt bányaterületek adatszolgáltatás alapján, illetve a hatályos jogszabályok mentén kerültek rendezésre.

Fenti csoportosítás területhasználatonként tekinti át a tervi változásokat. A Környezeti Értékelés szempontjából azonban célszerűbb az egymással logikailag összefüggő, valamint területileg össze tartozó módosításcsoportokat együtt vizsgálni. Ezen elv szerint jelen vizsgálatban négy fontos, egyenként akár több területhasználati módosulást is tartalmazó változást emelhetünk ki, melyek környezeti hatása jelentősnek tekintendő, így további, részletes vizsgálatuk indokolt. A vizsgálandó változások az alábbiak:

A) Csorba-tó környékének változásai

Ev, Kiz > Má; Z, Kiz > Mko, Mko > V; V > Z; Z, Kiz, KÖu > K-Re; V, Z > Kb-B

A Csorba-tó határvonala a valós állapothoz került kiigazításra geodéziaiailag nem bemért határvonal mentén. A tó környezetének területhasználati változásai szintén a valós használathoz való igazodás jegyében kerültek megtervezésre. A művelési ágakhoz igazodó mezőgazdasági területfelhasználások kijelölése nyomán több – jelenleg nem erdő felszínborítású – erdőterület került átsorolásra. A tó körül zöldterület, valamint korlátozott használatú mezőgazdasági terület lett kijelölve. A tervjavaslat a beépítésre szánt területek kiterjedésén itt összességében jelentősen csökkent, a tó déli részéhez összpontosítja a különleges beépítésre szánt rekreációs területet. Ez a változtatás ugyanakkor korábbi zöldterület beépítésre szánt különleges területbe sorolását is jelenti.

B) A délkeleti ezer hektáros tervezési terület módosulásai

Vk, Gk, kt., Z > Gipe; Vk, Gk, kt., Z, V > Vt; Kh > K-Km; KÖu > Má; Lke, Vk, KÖu, kt., Z, V > Mko; Lke, Gk, Ge, Z > Ev; Vk, KÖu, Z, V > Tk; Vk, Ge, kt., Z > V

A Martinkertváros és Szirma között elterülő, a lakóterületeket magába foglaló fejlesztési területen, mintegy ezer hektáron tervez az önkormányzat gazdasági területi fejlesztéseket. A terület jelentős része a hatályos terveken is e célból beépítésre szánt területbe van sorolva. A hatályos terv papíron jól mutató kijelölése több, a valóságban igen meghatározó szempontot nem vett figyelembe, a tervjavaslat a terület áttervezése során ezeket a hibákat próbálta kiküszöbölni. A hatályos terven

kijelölt úthálózat és vízgazdálkodási területek a városrész domborzati viszonyaihoz nem alkalmazkodtak. A tervjavaslat egy reális úthálózatot jelöl ki, az autópálya területét a valós állapotokhoz igazítja, a vízgazdálkodási területeket a földhivatali alapadatok szerint jelöli ki, a vizes élőhelyek, nádasok, mocsarak területét természetközeli területbe sorolja. Emellett törekszik arra, hogy a lakott területek körül egy beépítésre nem szánt területekből – korlátozott használatú mezőgazdasági területekből, védelmi rendeltetésű erdőterületekből, valamint természetközeli területekből – álló gyűrű keletkezzen.

C) A tapolcai üdülőterület kijelölése

Mk > Üh

Viszonylag jelentős kiterjedésben, mintegy 4 ha-on a tervjavaslat kertes mezőgazdasági területet sorol hétvégi házas üdülőterületbe. Az átsorolást az indokolja, hogy az üdülőterületi kijelölés ezen ingatlanokon már rajta volt, de nem az egész telket, azoknak csak egy részét érintette. A tervjavaslat telekhatárhoz igazítja a kijelöléseket. Ezzel többlet építési jogot keletkeztet.

D) Akasztó-bérc változásai

Lke, Vk, kt., Ee > L

Az Akasztó-bérc területén a 70-es években már készült terv egy elképzelt kertvárosias bővítésre. A konkrét szabályozás azonban itt sem számolt a terület domborzati viszonyaival, a szükséges intézményi-, valamint zöldterületi ellátottságot pedig nem a mai elvek és jogszabályok szerint vette figyelembe. A mintegy 40 ha-os terület egy tulajdoncsoportban van és a tulajdonosok, valamint az Önkormányzat az e területen tervezett lakóterületi fejlesztési lehetőséget meg kívánja tartani. A távlati cél eléréséhez szükséges szabályozás megalkotása egy jövőbeli terv feladata. A helyzet rendezése és az építési jogok ideiglenes korlátozása, a nem kívánt beépítések elkerülése érdekében a tervjavaslat a korábbi szabályozással érintett területen egységesen „lakóterület”-megnevezésű területhasználatot jelöl ki, valamint a szabályozási terven „szabályozási terv készítésével érintett terület” jelöl. Amíg tehát nem készül részletesen kidolgozott beépítési javaslatra alapozott szabályozási terv a területre, addig az itt lévő ingatlanoknak nincs építési joga. A tervjavaslat kertvárosias lakó-, központi vegyes zóna, közlekedési célú közterület, valamint egészségügyi rendeltetésű erdőterület lakóterületbe sorolásával számol a szükséges kereskedelmi, szolgáltató és zöldterületi kijelölésekkel együtt.

Környezeti szempontból jelentős hatással bíró változások felsorolása

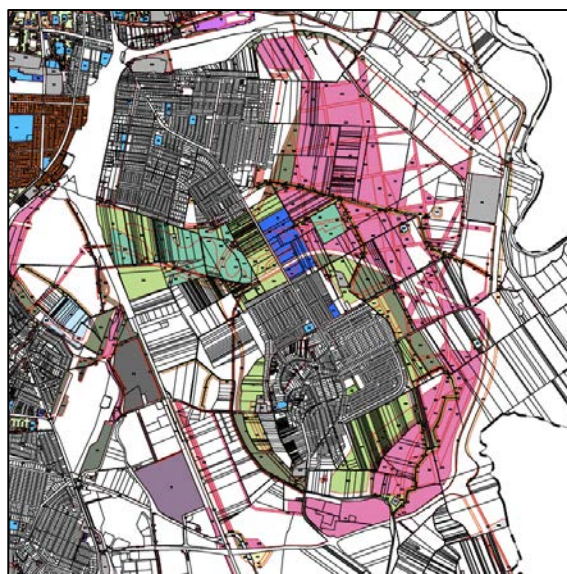
A településrendezési eszközök módosításai közül környezeti szempontból az alábbi változtatások érdemelnek figyelmet:

Jel	Változás	Vizsgálat szükségességének oka
A)	Ev, Kiz > Má; Z, Kiz > Mko, Mko > V; V > Z; Z, Kiz, KÖu > K-Re; V, Z > Kb-B	Új beépítésre szánt területet keletkeztet.
B)	Vk, Gk, kt., Z > Gipe; Vk, Gk, kt., Z, V > Vt; Kh > K-Km; KÖu > Má; Lke, Vk, KÖu, kt., Z, V > Mko; Lke, Gk, Ge, Z > Ev; Vk, KÖu, Z, V > Tk; Vk, Ge, kt., Z > V	Jelentős kiterjedésű terület szabályozását több ponton érdemben módosítja. Új beépítésre szánt területeket is keletkeztet.
C)	Mk > Üh	Egyes zártkerti ingatlanoknak többlet építési jogot ad.
D)	Lke, Vk, kt., Ee > L	Új beépítésre szánt területeket keletkeztet.

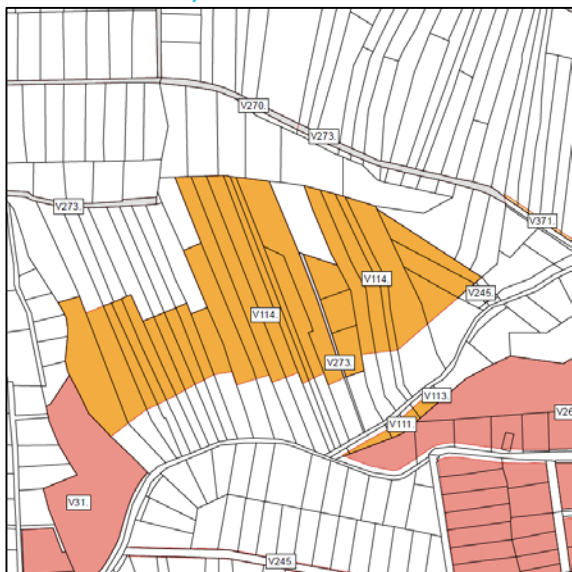
E változtatások várható hatásainak komplex vizsgálata képezi jelen tanulmány tárgyát. A javasolt terv főbb módosításainak környezeti szempontú értékelése a 3.1. fejezetben található.

Csorba-tó és környéke

„1000 hektár” tervezési terület

Tapolcai üdülő terület

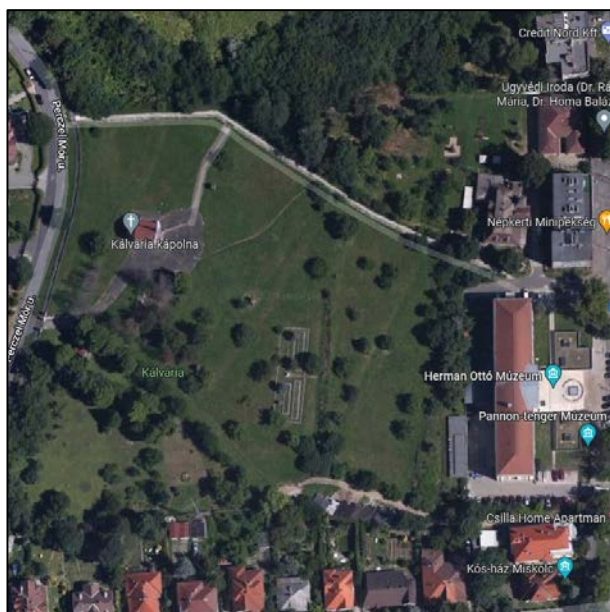
Akasztó-bérc

2.1.1. Épített örökséget érintő területfelhasználási változások áttekintése

Miskolc Megyei Jogú Város közigazgatási területét építészeti örökségvédelmi szempontból régészeti lelőhelyek, valamint műemlékek, műemléki jelentőségű terület és műemléki környezet érinti. Helyi értékek közül a helyi védett egyedi épített értékek, a városképi védelem alatt álló területek, a településszerkezeti védelem alatt álló területek, a városképi jelentőségű lakótelepek, valamint a karaktervédelem alatt álló területek kerültek feltüntetésre.

Épített örökséget érintő új beépítésre nem szánt területek kijelölése

Az ilyen irányú átsorolások abban az esetben jelentenek veszélyt az örökségvédelmi értékekre, ha egy helyi egyedi védelem, vagy műemléki oltalom alatt álló épület, vagy építmény ingatlanjának megszűnik, vagy csökken az építési joga úgy, hogy ez az épített örökségi érték felújítását korlátozza. A tervjavaslat egy ilyen esetet tartalmaz.

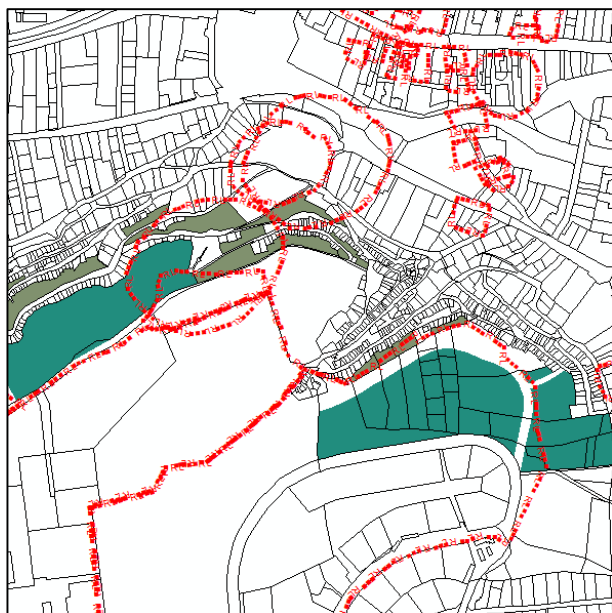
A településrendezési eszközök határozat-tervezete szerinti V501. változás esetében a tervjavaslat különleges intézményterületből különleges beépítésre nem szánt magánzöld területbe sorolja a Kálvária-kápolna ingatlanját. Az ingatlanra meghatározott építési jogok azonban nem lehetetlenítik el az épület felújítását.

Forrás: GoogleEarth

Épített örökséget érintő beépítésre nem szánt területhasználatok közti váltások

Az ilyen irányú módosítások szintén nem a legjelentősebb örökségi értékeket befolyásoló hatásokat hordozzák magukban. A területek be nem épülése egyrészt az esztétikai állapotok megőrzését szolgálja, másrészt a művi értékek, régészeti értékek fennmaradását biztosítja. E módosításcsoportból kiemelendők azonban azok az esetek, amelyben korábban nem erdő besorolású területen erdőterület került kijelölésre.

Egy újonnan telepített fásszárú állomány a föld alatt megbújó régészeti értékeket veszélyeztetheti, feltárásukat meggátolja. Ugyanakkor a területhasználati besorolás mindössze az építési jogok korlátozását vetíti előre, közvetlen befolyással nincs a valódi felszínborítás alakulására.

Miskolcon jelentős ilyen irányú érintettség a Kisavas környékén jelenik meg. Itt a valóságban ma is erdőállomány borítja a felszínt, lényegi hatás tehát nem várható. Az erdőterületek az Országos Erdőállomány Adattár adatait figyelembe véve kerültek kijelölésre.

Forrás: Adatszolgáltatás

Épített örökséget érintő beépítésre szánt területfelhasználások közötti váltások

Az ilyen módosítások, jellegüknél fogva alapvetően belterülethez köthetőek. Így az épített örökségvédelmi elemek közül jelentősen műemlékkel, helyi védett egyedi értékkel, városképi jelentőségű lakótelepek területével, karaktervédelem alatt álló területtel, valamint régészeti lelőhelyekkel érintettek. Az átsorolások egy jelentős része vegyes területek közötti módosítás, mely épp egyes védett elemek fennmaradását segíti elő intézményterületi kijelöléssel. A beépítettségi viszonyok és a jelenlegi állapot figyelembevételre került, ezen módosítások esetén nem veszélyeztetettek az épített örökség értékei.

Épített örökséget érintő új beépítésre szánt területek kijelölése

E változáscsoport tekinthető örökségvédelmi szempontból a legjelentősebbnek. Új építési tevékenység során ugyanis sérülhetnek az örökségi elemek, kiváltképp a régészeti értékek. Új beépítésre szánt területi kijelölések bár kis számban, de több esetben is érintik az alábbi örökségi értékeket:

- Védett műemlék
- Nyilvántartott régészeti lelőhely
- Helyi védett egyedi épített érték
- Városképi védelem alatt álló terület
- Városképi jelentőségű lakótelep
- Településszerkezeti védelem alatt álló terület
- Karaktervédelem alatt álló terület

Ezen érintettségek jelentős többsége azonban útszabályozások törléséből, a valós ingatlanállapotokhoz való igazításból adódik. Az új beépítésre szánt területek kijelölését azonban jelentős hatásnak szükséges tekinteni.

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló **68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 84. § (2) b)** pontjára hivatkozva a tárgyalt felülvizsgálat keretében kijelölt valamennyi új beépítésre szánt területen **régészeti terepbejárást kezdeményez** az Önkormányzat. A terepbejárást végző, arra illetékes – „gyűjtőterületén érintett régészeti gyűjtőkörrel rendelkező” – múzeum a miskolci Herman Ottó Múzeum (Postázási cím: 3529 Miskolc, Görgey Artúr utca 28. email: titkar@hermuz.hu).

2.2. A TERV, ILLETVE PROGRAM ÖSSZEFÜGGÉSE MÁS RELEVÁNS TERVEKKEL, ILLETVE PROGRAMOKKAL

A tervhierarchia összhangjának megteremtése érdekében számításba kell venni a magasabb szintű terveket és programokat, mivel figyelembevételük hiánya tervi ellentmondásokat idézhet elő.

2.2.1. A terv koncepcionális alapját jelentő településfejlesztési dokumentumok bemutatása és elemzése a környezeti értékelés szempontjából (környezeti, társadalmi, gazdasági)

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az Országgyűlés 2013. december 17-ei ülésnapján, 1/2014. (I. 3.) OGY határozattal fogadta el a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (továbbiakban: OFTK). A Koncepció jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határozott meg, valamint kijelölte a 2014-2020-as fejlesztési időszak nemzeti és szakpolitikai súlypontjait.

Az OFTK megállapításai / elhatározásai közül az alábbiakban a Miskolc Megyei Jogú Városhoz kötődő elemeket tekintettük át.

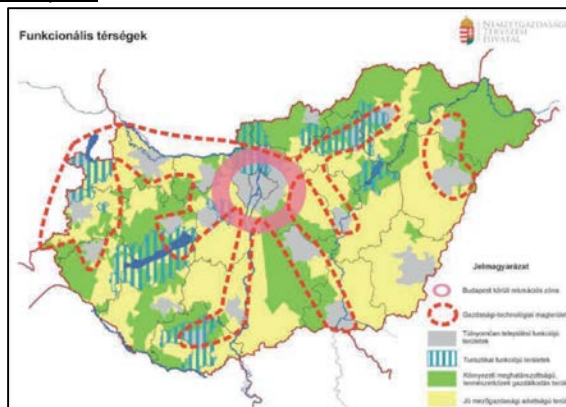
A Térszerkezeti jövőkép fejezetben szereplő Funkcionális térségek ábra szerint Miskolc Megyei Jogú Város és környéke gazdasági–technológiai magterületbe sorolt, túlnyomóan települési funkciójú terület, melyet turisztikai funkciójú területek és környezeti meghatározottságú, természetközeli gazdálkodás területek szegélyeznek.

A Nemzeti és perspektivikusan nemzetközi jelentőségű nagyvárosi térségek fejezetben szereplő Városhálózat ábra szerint a település a 120-180 km-es külső nagyvárosi gyűrű része.

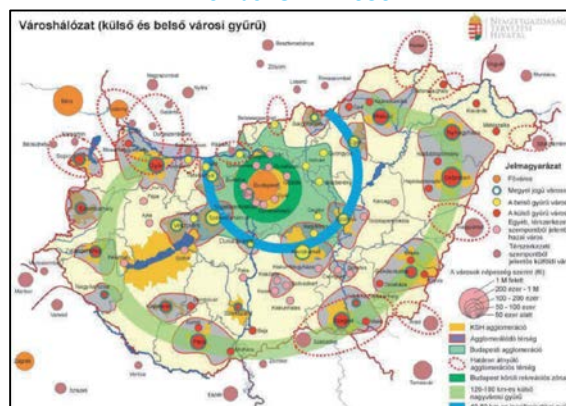
Az Összekapcsolt terek: elérhetőség és mobilitás biztosítása című fejezet Stratégiai kapcsolatok szerkezete ábrája szerint, Miskolc a Szlovákiával kapcsolatot teremtő nyomvonalon helyezkedik el.

A koncepció megfogalmaz megyei fejlesztési irányokat is Borsod-Abaúj-Zemplén megyére, melyek közül a Miskolcra vonatkoztatható:

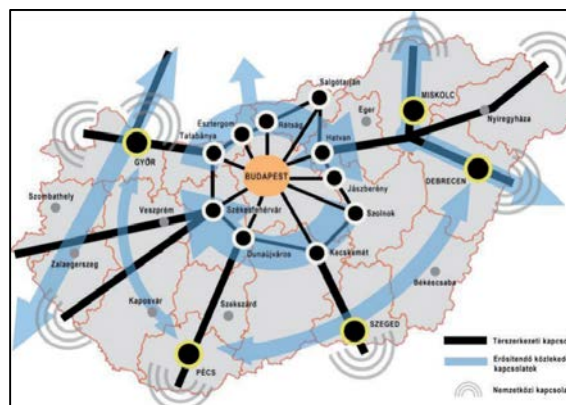
- A minőségi munkaerő foglalkoztatásának növelése érdekében a gazdasági potenciál bővítése, magas hozzáadott értékű termelő tevékenységek letelepítése. Az információs technológia fejlesztése. Speciális gazdasági övezetek kialakítása.

Funkcionális térségek
Forrás: OFTK 2030

Városhálózat
Forrás: OFTK 2030

Stratégiai kapcsolatok szerkezete
Forrás: OFTK 2030

- A lakosság egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek és az esélyegyenlőség megteremtésének fejlesztése.
- A gazdasági- és társadalmi igényekhez illeszkedő, magas színvonalú oktatási és K+F+I tevékenységek megteremtése a Miskolci Egyetemen.
- Miskolc fejlesztése, különösen a tudásigényes, magas hozzáadott értéket képviselő tevékenységek telepítése (infokommunikáció, járműipar, mechatronika), a táji környezeti szempontok figyelembevételével.
- Az elővárosi kötőtpályás közösségi közlekedés fejlesztése Miskolcon.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiója

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Közgyűlése 58/2013. (XII. 12.) számú határozatával fogadta el a „Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2020.” című dokumentumot.

A hatályos Területfejlesztési Konceptió megállapításai / elhatározásai közül az alábbiakban a Miskolc Megyei Jogú Város érintett fejlesztéseire kötődő elemeket tekintettük át.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye kitűzött átfogó célja, hogy ipari hagyományaira, potenciális munkaerő-kínálatára, kiváló természeti adottságaira és erőforrásaira fenntartható módon építve, földrajzi elhelyezkedéséből adódó előnyeit kihasználva a megye versenyképessége 2020-ig a megyék átlaga feletti mértékben erősödjön.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiója a megye tagoltságát figyelembe veszi. Miskolc Megyei Jogú Várost:

- A foglalkoztatás bővítése
- A gazdaság teljesítőképességének javítása
- A társadalom alkalmazkodóképességének javítása
- A térségi együttműködések ösztönzése
- A természeti és kulturális erőforrások hatékonyabb, fenntartható hasznosítása

átfogó célok mentén kívánja fejleszteni. Ennek során a

- A gazdasági és innovációs potenciál javítása, a humán erőforrások kreativitásának alakítása
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű népesség és térségek társadalmi, gazdasági felemelkedésének és beilleszkedésének előmozdítása
- Az infokommunikációs technológiák minőségének, használatának és hozzáféréseinek előmozdítása, valamint jó minőségű, megfizethető és fejlődőképes közszolgáltatások fenntartása és fejlesztése
- A klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás, kockázatkezelés, lépések az energiafüggetlenség felé
- A környezet védelme, a hatékony erőforrás-felhasználás elősegítése. Ivóvízvédelem, megfelelő minőségű és mennyiségű élelmiszertermelés biztosítása
- A városok és térségi központok fejlesztésével a térségi együttműködések erősítése
- A fenntartható közlekedés támogatása, szűk keresztmetszetek felszámolása kulcsfontosságú infrastrukturális hálózatokban

horizontális elvek alapján mozogva.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiójának felülvizsgálata folyamatban van, elfogadására azonban még nem került sor. A munkaanyagban szereplő Célfa a megye 2030-ig elérendő átfogó és stratégiai céljait az alábbiakban nevesíti:

Jövőkép

- Dinamikusan fejlődő, élhető és megtartó megye

Átfogó és stratégiai célok:

- Lakosság életkörülményeinek, képzettségi szintjének emelése
 - o A munkaerőpiaci igényekhez alkalmazkodó képzési és felzárkóztató programok kialakítása

- o Helyi alapellátás fejlesztése, a lakhatás feltételeinek könnyítése
- Igényvezérelt, korszerű infrastruktúra-fejlesztés
 - o Közlekedésfejlesztés, logisztikai hálózatok fejlesztése
 - o Közműfejlesztési, energia- és vízgazdálkodási programok
- Versenyképes gazdaságfejlesztés
 - o Befektetésösztönzés munkahelyteremtéssel, helyi vállalkozások értékének növelése
 - o Alacsony képzettségű munkaerőre épülő mezőgazdaság, feldolgozóipar, helyi termék előállítás fejlesztése
 - o Turisztikai szolgáltatások fejlesztése

2.2.2. A terv összefüggése (környezet- és természetvédelmi, társadalmi és gazdasági célok, fenntarthatóság) más releváns tervekkel és programokkal (területi tervek, jogszabályok stb.)

Az egyes terveknel, jogszabályoknál, illetve programoknál az összefüggéseket, megjegyzéseket a sor elején nyíllal (>) jelöltük.

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési terve, valamint Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Terve

Miskolc Megyei Jogú Város közigazgatási területét a térségi területfelhasználási kategóriák, valamint a térségi övezetek közül az alábbi táblázatban ekképp szereplő elemekkel érintett. (Az adatszolgáltatóként feltüntetett szervnél az adatkérés időpontjában hatályos megnevezés szerepel.)

TÉRSÉGI ÖVEZET MEGNEVEZÉSE	LEHATÁROLÁS ALAPJA: TERV LAP, VAGY ADATSZOLGÁLTATÁS	A KÖZIGAZGATÁSI TERÜLETET ÉRINTI / NEM ÉRINTI
MEGYEI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK		
erdőgazdálkodási térség	Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
mezőgazdasági térség	Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
vízgazdálkodási térség	Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
települési térség	Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
sajátos területfelhasználású térség	Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
ORSZÁGOS ÖVEZETEK		
ökológiai hálózat magterületének övezete Trtv. 3/1. melléklete	adatszolgáltatás (Bükk Nemzeti Park Igazgatósága, Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága)	ÉRINTI
ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete Trtv. 3/1. melléklete	adatszolgáltatás (Bükk Nemzeti Park Igazgatósága, Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága)	ÉRINTI
ökológiai hálózat puffterületének övezete Trtv. 3/1. melléklete	adatszolgáltatás (Bükk Nemzeti Park Igazgatósága, Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága)	ÉRINTI
kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete Trtv. 3/2. melléklete	adatszolgáltatás (Lechner Nonprofit Kft.)	ÉRINTI
jó termőhelyi adottságú szántók övezete 9/2019. MvM rendelet 1. melléklete	adatszolgáltatás (Lechner Nonprofit Kft.)	ÉRINTI
erdők övezete Trtv. 3/3. melléklete	adatszolgáltatás*	ÉRINTI
erdőtelepítésre javasolt terület övezete 9/2019. MvM rendelet 2. melléklete	adatszolgáltatás (Lechner Nonprofit Kft.)	ÉRINTI

tájképvédelmi terület övezete 9/2019. MvM rendelet 3. melléklete	adatszolgáltatás (Bükki Nemzeti Park Igazgatósága, Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság)	ÉRINTI
világörökségi és világörökségi várományos területek övezete Trtv. 3/4. melléklete	adatszolgáltatás (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály)	NEM ÉRINTI
vízminőség-védelmi terület övezete 9/2019. MvM rendelet 4. melléklete	adatszolgáltatás (Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság)	ÉRINTI
nagyvízi meder övezete 9/2019MvM rendelet 5. melléklete	adatszolgáltatás (Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság)	ÉRINTI
VTT tározók övezete 9/2019. MvM rendelet 6. melléklete	adatszolgáltatás (Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság)	NEM ÉRINTI
honvédelmi és katonai célú terület övezete Trtv. 3/5. melléklete	adatszolgáltatás (honvédelemért felelős miniszter)	ÉRINTI
MEGYEI ÖVEZETEK		
ásványi nyersanyagvagyon övezete BAZTrT 3/9. melléklete	adatszolgáltatás** (Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága)	ÉRINTI
rendszeresen belvízjárta terület övezete BAZTrT 3/10. melléklete	adatszolgáltatás (Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság)	NEM ÉRINTI
földtani veszélyforrás terület övezete BAZTrT 3/11. melléklete	adatszolgáltatás (Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága)	NEM ÉRINTI
kiemelt jelentőségű gazdasági övezet BAZTrT 3/12. melléklete	BAZTrT övezeti tervlapja	ÉRINTI
kiemelt jelentőségű turisztikai övezet BAZTrT 3/13. melléklete	BAZTrT övezeti tervlapja	ÉRINTI
megyehatáron, településhatáron átnyúló, együtt tervezendő térség övezete BAZTrT 3/14. melléklete	BAZTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
közigazgatási határon, településhatáron átnyúló, együtt tervezendő térség övezete BAZTrT 3/15. melléklete	BAZTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
településfejlesztési dokumentumok és településrendezési eszközök társulásban történő készítésének övezete BAZTrT 3/16. melléklete	BAZTrT övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
zártkerti övezet BAZTrT 3/17. melléklete	BAZTrT övezeti tervlapja	ÉRINTI
lakótelepi övezet BAZTrT 3/18. melléklete	BAZTrT övezeti tervlapja	ÉRINTI

* Adat forrása: <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely>

** Adat forrása: <https://mbfsz.gov.hu/hatosagi-ugyek/nyilvantartasok/banyaszati-teruletek>

> A térségi terveknek való megfeleltetést részletesen tartalmazza a Környezeti értékelés tárgyat képező Településrendezési Eszközök határozatának melléklete, ezért itt azt csak kivonatossan ismertettük.

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

Az épített környezet védelme

„24. § Az épített környezet védelme kiterjed a településekre, az egyedi építményekre és műszaki létesítményekre.”

> A felülvizsgálat során Miskolc Megyei Jogú Város helyi művi értékei ábrázolásra kerültek.

„5. § (1) A települések területén a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján a rendezési tervben övezeteket kell meghatározni.”

> A hatályos terv övezeti rendszere erősen tagolt képet mutatott. A felülvizsgálat áttekinthetőségre törekedett, melynek során az építési övezetek kódjainak optimalizálására törekedett.

„(2) Az egyes övezetekben folytatható tevékenységek a külön jogszabályban a környezetterhelés jellege alapján meghatározott védőtávolság, védőterület megléte és a védelmi előírás megtartása esetén engedélyezhetők.”

> A település területén – adatszolgáltatás alapján – jelöltünk védőterületeket, védősávokat.

„(3) A kijelölt védőterületen vagy védőtávolságon belül az adott övezet rendeltetésével össze nem férő tevékenység — külön védelmi intézkedés nélkül — nem folytatható.”

> A korlátozott tevékenységek a magasabb szintű jogszabályi előírásokban szerepelnek.

„26. § A település területén zöldterületeket, védőerdőket külön jogszabály szerint kell kialakítani és fenntartani.”

> Az erdőterületek összhangban állnak az Országos Erdőállomány Adattárral. A zöldterületek a lakóterületekhez kapcsolódóan kerültek rögzítésre.

„27. § A természetes és épített környezet összehangolt védelme érdekében a területfejlesztési koncepciókban, a területrendezési és településszerkezeti tervek elkészítése során a bennük foglalt elképzelések várható környezeti hatásait is fel kell tárni és értékelni, — e törvény 43–44. §-aira is figyelemmel — továbbá a szükséges környezetvédelmi intézkedéseket környezetvédelmi fejezetben vagy önálló környezetvédelmi tervben, illetve programban kell rögzíteni. Ezek tartalmi követelményeit e törvény, valamint külön jogszabályok állapítják meg.”

> Az eltérő használatot képviselő területfelhasználások közötti elválasztást beültetési kötelezettség előírása, valamint védelmi rendeltetésű erdősávok kijelölése oldja meg.

> A településrendezési terv környezeti hatásait az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján vizsgálja jelen Környezeti értékelés.

1996. évi LIII. törvény a természetvédelemről

Tájvédelem

„6. § (1) A táj a földfelszín térben lehatárolható, jellegzetes felépítésű és sajátosságú része, a rá jellemző természeti értékekkel és természeti rendszerekkel, valamint az emberi kultúra jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban találhatók a természeti erőők és a mesterséges (ember által létrehozott) környezeti elemek.”

> A Bükk és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságának adatszolgáltatása alapján pontosításra került a tájképvédelmi terület övezetének határa. A lehatárolásra tájindikátorok alkalmazásával került sor, a tájkép, mint gazdasági erőforrás hangsúlyos kezelése miatt.

„(2) A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.”

> A hagyományos tájkép megőrzése, a jellegzetes tájkarakter fejlesztése a környezettervezés egyre fontosabb területévé válik. A település egyik hagyományos, jellegzetes tájképi értéke a Bükk-vidék, amelynek karakterét a felülvizsgálat megvédi.

> Jelentős természeti értékekkel rendelkezik a település. Natura 2000 területek, nemzeti ökológiai hálózat elemei, tájképvédelmi területek érintik közigazgatási területét.

> A módosítások a természeti értékeket figyelembe véve születtek.

„(3) Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.”

> Az egyedi tájértékek kataszterezésére még nem került sor. Ugyanakkor a Téka-program keretében több tájérték beazonosítása megtörtént. Ezek figyelembevételével készültek el a Településrendezési Eszközök. Így az egyedi tájértékek fennmaradását a terv nem veszélyezteti.

„(4) Az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv (a továbbiakban: igazgatóság) feladata.

(5) A településrendezési terv tartalmazza a tervezési területen található egyedi tájértékek felsorolását.”

> Az ANPI és a BNPI adatszolgáltatása egyedi tájértékeket nem tartalmaz.

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

A településrendezés célja és alapvető követelményei

„7. § (2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni

a) a népesség demográfiai változását, lakásszükségletét,”

> Miskolc Megyei Jogú Város statisztikai adatai szerint a lakónépesség száma 2001. és 2020. között összesen 17,6%-kal (185.567 főről 152.901 főre) csökkent. Magyarország lakónépessége ugyanezen időszakban 4,22%-kal (10.200.298 főről 9.769.526 főre) csökkent, folyamatosan csökkenő tendencia mellett. A lakóterületek kijelölése a népesség demográfiai változását figyelembe veszi, a gazdasági terület kijelölése – a munkahelyteremtés révén – korrigálja.

„b) a népesség fizikai, szellemi és lelki igényeit, különös tekintettel a családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékos személyek igényeire, az oktatás, a kultúra, a sport, a szabadidő és az üdülés, valamint a civil szervezetek, az egyházi jogi személyek működési feltételeinek lehetőségeire,”

> A település fejlesztésre jelölt területei között új intézmények, sport- és rekreációs létesítmények elhelyezésére, közösségi terek létesítésére alkalmas besorolás is helyet kapott.

„c) a helyi népesség identitásának erősítését, kulturális örökségük sokféleségének és gazdagságának megőrzését,”

> Az identitás szó azonosságot, azonosságtudatot jelent. Sokféle elem határozza meg, mitől alakul ki az összetartozás érzése egy település lakosságán belül. Meghatározza ezt a közös múlt öröksége, de meghatározhatja ezt a természeti értékek jelenléte is. Jelen esetben mindkettő jelenléte kimutatható.

„d) a népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, a mező- és erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, a közüzemi ellátás, különösképpen az energia- és vízellátás, a hulladékkezelés, a szennyvízelhelyezés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását,”

> A településrendezési eszközök felülvizsgálata a valósághoz közelítést, a szükséges fejlesztések megvalósíthatóságát, a realitást nélkülöző fejlesztések visszavonását tűzte ki

céljából. Gondoskodik a lakóterületi kínálat fenntartásáról, valamint a gazdasági fejlesztési területek rugalmas felhasználhatóságáról egyaránt.

„e) a helyi társadalmi-gazdasági és infrastrukturális egyenlőtlenségek csökkentését, az integráció elmélyítését,”

> A településen az ipari és a mezőgazdasági szektorok egyaránt jelen vannak. Ezek gazdasági súlyának megtartása és a terciér szektor erősítése fontos cél.

„f) a közlekedési kényszer csökkentését és a megfelelő színvonalú közlekedés kialakítását,”

> A település elérhetősége – az M30-as autópálya megépülésével – tovább javult. A szerkezeti jelentőségű közlekedési rendszerek kijelölése, hálózatosítva bővítése a megközelíthetőséget javítja, a közlekedési terhelést csökkenti.

„g) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,”

> A felülvizsgálat hangsúlyt fektet a lakóterületek és a gazdasági területek elkülönítésére, a levegő, zaj, és környezetszennyezési problémát távoltartására.

„h) a megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti és régészeti örökség védelmét, felújítását és továbbfejlesztését, valamint az értékes építmény és tájrészlet látványát (rálátás), továbbá az ingatlanról feltáruuló kilátás védelmét, annak mértékéig, hogy az az érintett telkek szabályos beépítését ne akadályozza,”

> A Településrendezési Eszközök tervlapjain, az adatszolgáltatás keretében kapott, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, műemlékek, feltüntetésre kerültek. A helyi értékek a településképi védelméről szóló önkormányzati rendelet alapján, tájékoztatásul kerültek ábrázolásra.

„i) a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait,”

> A természetvédelmi területeknek a környezeti, táji, illetve tájvédelmi szempontokat figyelembe vevő megmaradására a terület beépítésre nem szánt besorolása jelenti a legnagyobb biztosítékot.

„j) a tájhasználat, a tájszerkezet és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére,”

> A Natura 2000 területek a Bükki erdővel borított területeket, míg az ökológiai hálózat az előbbieken kívül főként a Csorba-tóhoz köthető területeket, illetve a Pece-patakot övező völgyeket és dombhátaikat érintik. A tájképvédelmi terület kiterjedése az előbbiekkal nagy átfedést mutat, kiegészülve főleg a Mátrabányai, Lillafüredtől északra eső dombháttal, illetve a Miskolctapolcát körülölelő területekkel.

„k) a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodást,”

> A változtatással érintett területek kijelölésénél figyelembe lett véve az átlag feletti termőterületek elhelyezkedése.

„l) az arra alkalmas természeti adottságok gyógyászati hasznosításának elősegítését és védelmét,”

> Miskolc Megyei Jogú Város területén ÁNTSZ adatbázisa alapján VI/1. nyilvántartási számú, 8584/1935. MEI. minősítési, felülvizsgálati engedély számú, Hámor-Lillafüred elnevezésű gyógyhely ismert. Miskolc-Tapolcán található továbbá az I/40. nyilvántartási számú Barlang és Gyógyfürdő (KEF-8835-2/2014, 223/Gyf/2002). Emellett, V/4. nyilvántartási számon van rögzítve a Miskolc-Lillafüredi István barlang "Fekete terem" megnevezésű gyógybarlang (40.398/1992.).

„m) a honvédelem, a nemzetbiztonság és a katasztrófavédelem érdekeit,”

> A tervmódosítás honvédelmi, nemzetbiztonsági, katasztrófavédelmi érdekeket nem sért.

„n) az ásványvagyon-gazdálkodás érdekeit,”

> A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Bányászati Osztályának adatszolgáltatása alapján ásványvagyon-gazdálkodási érdekek érintik a települést.

„o) az infrastrukturális erőforrások optimális kihasználását, valamint”

> A település úthálózatának hiányzó kapcsolataira javaslatok születtek, melyekkel az elérhetőség és a kihasználtság optimális értékeket ér el.

„p) a zöldfelület-, környezet- és természetkímélő fejlesztések támogatását.”

> A felülvizsgálat során több zöldterület került kijelölésre, melyek az erdőterületi besorolással együttesen a település környezeti viszonyaira kedvező hatást gyakorolnak.

„(3) A (2) bekezdésben foglaltak érvényesülése – különösen a természet- és a környezetvédelem, az erdők és a felszíni és felszín alatti vizek védelme, az ár- és belvízvédelem, valamint a termőfölddel és a területekkel való takarékos bánás – érdekében az alábbi követelményeknek kell érvényt szerezni:

a) a településfejlesztés és a településrendezés során a település teljes közigazgatási területét érintő árvíz, belvíz, valamint csapadékvíz szakszerű és ártalommentes elvezetését biztosítani kell, részbeni összegyűjtése és helyben tartása biztosításának az adottságok és a lehetőségek szerinti figyelembevételével,”

> A település területét nagyvízi meder területe érinti, rendszeresen belvízjárta terület azonban nem. A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Belvízi veszélyeztetettségi térképe alapján Miskolc közigazgatási területe belvízzel veszélyeztetett kategóriába nem tartozik.

[Forrás: <https://www.katasztrofavedelem.hu/287/katasztrofatisok-belviz>]

„b) újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározottak szerint nem csökkenhet,”

> A számítás – amely a település egészének biológiai aktivitásérték-változását vizsgálta – a határozat mellékletében szerepel.

> A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 9. melléklete szerint végeztük el a számítást. Az egyes területfelhasználási egységek biológiai aktivitásérték mutatóit vettük alapul, az adott területhasználaton belül sem a differenciált számítást, sem az arányosítás elvét nem alkalmaztuk.

> A közigazgatási terület biológiai aktivitásértéke a módosítást követően növekedett.

„c) a települések beépítésre szánt területeinek összességét – ott, ahol az fizikailag lehetséges – beépítésre nem szánt területekből álló gyűrűvel kell körülvenni, a települések összenövésének elkerülése érdekében,”

> A település közigazgatási határa mentén jelenleg egyetlen területen érintkezik beépítésre szánt területtel. A repülőtér területén kijelölt gazdasági terület 7 éven belüli módosítás keretében lett jóváhagyva.

„d) a termőföld igénybevételével járó, újonnan beépítésre szánt területek kijelölésénél elsősorban a termőföld védelméről szóló törvényben meghatározott átlagosnál gyengébb minőségű termőföld-területek jelölhetők ki,”

> A terv-módosítás termőföld igénybevételével járó, újonnan beépítésre szánt, átlagosnál jobb minőségű termőföldterületet, csak csekély mértékben a szabályozási vonalak törlése nyomán jelölt ki.

2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről

*A termőföld (időleges, illetőleg végleges) más célú
hasznosítására vonatkozó közös szabályok*

„11. § (1) Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével – lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. [...]

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen

a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;

b) a bányauzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;

c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;

d) kiserőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében.

(4) Az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.”

A törvény fogalom meghatározása alapján:

1. átlagos minőségű termőföld: az adott település azonos művelési ágú termőföldjei 1 hektárra vetített aranykorona értékeinek területtel súlyozott átlagának megfelelő termőföld;

A termőföldek aranykorona értékének megállapítása a földadó szabályozásról szóló 1875. évi VII. törvénycikkben megállapított elveken alapul. A földadó megállapításához kialakított értékelési rendszerben a mezőgazdasági területek értékét határozták meg az adott területen termesztett növények által kitermelt haszon alapján.

Napjainkban a földminősítés részletes szabályairól szóló 47/2017. (IX. 29.) FM rendelet szabályozza a földminősítés részletes szabályait.

Fogalom meghatározások

„1. § (1) Földminősítés: az az eljárás, amelynek során az adott művelési ágú föld minőségi osztálya és kataszteri tiszta jövedelme megállapításra kerül.

(2) Becslőjárás: a földminősítési rendszer olyan területi egysége, amelyben a termelési feltételek megközelítően hasonlóak. Az egyes becselőjárásokhoz művelési áganként és minőségi osztályonként különböző kataszteri tiszta jövedelmi értékek tartoznak. [...]

(4) Kataszteri tiszta jövedelem: az az aranykoronában kifejezett viszonyszám, amely az azonos művelési ágú területek termőképessége közötti különbséget fejezi ki.

(5) Minőségi osztály: a becselőjáráson és az osztályozási vidéken (a továbbiakban együtt: becselőjárás) belül művelési áganként a különböző minőségű területek megkülönböztetésére egytől legfeljebb nyolcig terjedő értékszám. Az alacsonyabb számértékű minőségi osztályok a jobb, a magasabb számértékűek pedig a rosszabb talajminőséget mutatják. [...]

(8) Járási és községi mintatérjegyzék: a becselőjárásban előforduló különböző minőségű földek jellemző talajtulajdonságait, a termelés feltételeit és természeti adottságait művelési áganként és minőségi osztályonként a járási mintatérjegyzék, a településen belül előforduló különböző művelési ágú és minőségű földek jellemző talajtulajdonságainak, a termelés feltételeinek és természeti adottságainak leírását a községi mintatérjegyzék tartalmazza.”

Osztályba sorozás

„3. § (1) A földterület minőségét osztályba sorozással kell megállapítani. Az osztályba sorozás helyszíni vizsgálattal történik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti helyszíni vizsgálat csak akkor mellőzhető, ha az e rendeletben meghatározottak szerint a földterület minősége a térképi adatbázis tartalmának felhasználásával megállapítható.

(3) Az osztályba sorozás során a földterületen belül a minőségi osztály határvonalát és területét is meg kell határozni.

4. § (1) A földterület minőségi osztályának megállapítása érdekében meg kell határozni a vizsgált földterület (3) bekezdésben meghatározott jellemző talajtulajdonságait és természeti adottságait.

(2) A talajt a helyszínen kell legfeljebb száz centiméter mélységig megvizsgálni egyszerű talajvizsgálattal. Ásott talajszelvény megnyitására csak akkor van szükség, ha a talaj vizsgálata talajfúrással biztonságosan nem történhet meg.

(3) A (2) bekezdés szerinti vizsgálat során meg kell állapítani a talaj

a) felső szintjének színét, mechanikai összetételét (fizikai talajféleségét), szerkezetét,

b) egyértelműen elkülöníthető további szintjeinek a) pont szerinti tulajdonságait és

c) szervesanyag-tartalmát, vízgazdálkodási tulajdonságait, domborzati adottságait.

(4) A (3) bekezdés szerint megállapított tulajdonságokat össze kell vetni az adott művelési ághoz tartozó községi – nádas művelési ágú földterület esetében a járási – mintaterek leírásaiban feltüntetett tulajdonságokkal.

(5) A vizsgált földterületet a megállapított tulajdonságok alapján a művelési ág azon minőségi osztályába kell sorozni, amely minőségi osztály községi – nádas művelési ág esetében járási – mintatere leírásának az leginkább megfelel.

(6) Az adott művelési ágon belül a minőségi osztályok megkülönböztetése egytől legfeljebb nyolcig terjedő számmal történik azzal, hogy az alacsonyabb szám a jobb, a magasabb szám a rosszabb földminőséget jelöli.

(7) A minőségi osztály folt területe 5000 m²-nél nem lehet kisebb.”

> Átlag feletti minőségű termőföld igénybevételét igénylő beruházás akkor valósítható meg, ha a termőföld védelméről szóló törvény idézett előírásával való ellentét feloldásra kerül. A feloldás lehetőségei: a szomszédos gazdasági területek bővítésére való igénybevétel, meglévő létesítmény közlekedési és közműkapcsolatainak kiépítésére való felhasználás, vagy beruházási célterületté nyilvánítás.

2.2.3. A releváns tervek és programok összevetése, ütköztetése a terv koncepciójával és céljával, környezeti szempontú konzisztencia vizsgálata (országos, megyei, települési környezetvédelmi programok, elvek)

Az egyes terveknél, jogszabályoknál, illetve programoknál az összefüggéseket, megjegyzéseket a sor elején nyíllal (>) jelöltük.

Nemzeti Környezetvédelmi Program 2021-2026

A Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-5) jóváhagyás alatt áll. A hatályos Program jelen módosítással közvetlenül érintett stratégiai céljai:

Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.

> A gazdaság körforgásos jellegének erősítése.

> Az erőforrásfüggőség csökkentése.

Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.

> A tervlapokon való természeti értékek rögzítése a megismerésüket szolgálja, ami elvezet védelmük fontosságának felismeréséhez. Aki megszereti környezetét, az fenntartható

használatra törekszik, nem kívánja felélni a jövő generációi előtt a ma rendelkezésre álló erőforrásokat.

Az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.

> A valóságot közelítő szabályozás a természeti és táji erőforrásokat alapul véve született.

Az adottságokra való odafigyelés a tájpotenciált, a települési környezetet erősíti.

Horizontális célja:

A társadalom környezettudatosságának erősítése.

> A védelem szempontrendszere az emberek számára megélhető módon hozza közel a természetet, ezzel szemléletformálásra készítve mindnyájunkat.

2.3. A VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE, A VÁLTOZATOK KÖZÖTTI VÁLASZTÁS INDOKAI

Klasszikus értelemben vett tervváltozatok a településrendezési eszközök esetében nem készültek. A tervezési folyamat egyes szakaszai értelmezhetők úgy is, mint tervváltozatok, azonban ezek a tervezési fázisok jellemzően a rendelkezésre álló információk generálta tervmódosításokból fakadnak.

Változatok elemzésére azonban mégis sor került. A felülvizsgálat során szükségessé váló módosításoknál minden esetben felmerült több lehetőség, amelyek közül az előnyök és hátrányok, benne a mérlegelését követően döntöttünk a végső megoldás mellett.

2.4. A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET JELLEMZŐI

2.4.1. Környezet állapotát befolyásoló elemek felmérése

Levegőminőség

A *levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet rendelkezik a levegő védelmének általános és specifikus szabályairól.

A *légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről* szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletet 1. számú melléklete alapján Miskolc a 8. Sajó völgye légszennyezettségi zónába tartozik.

A *levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről* szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 5. melléklete alapján a 8. Sajó völgye légszennyezettségi zóna szennyezőanyagokénti zónacsoportjait és ezek levegőterheltségét az alábbi táblázat ismerteti.

Szennyező anyag	Zónák típusa	
Kén-dioxid	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
Nitrogén-dioxid	C	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték és a túréshatár között van.
Szén-monoxid	D	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték – arzén, kadmium, nikkel, 3,4-Ben(a)pirén – anyagok esetében a célérték között van.
PM₁₀	B	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a túréshatárt – arzén, kadmium, nikkel, 3,4-Ben(a)pirén – anyagok esetén a célértéket meghaladja.
Benzol	E	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
Talajközeli ózon	O-I	A talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.
PM₁₀ Arzén (As)	E	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
PM₁₀ Kadmium (Cd)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM₁₀ Nikkel (Ni)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
PM₁₀ Ólom (Pb)	F	A levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

Szennyező anyag	Zónák típusa	
PM₁₀ Benz(a)-pirén (BaP)	B	A levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a túrértéket – arzén, kadmium, nikkel, 3,4-Ben(a)pirén – anyagok esetén a célértéket meghaladja.

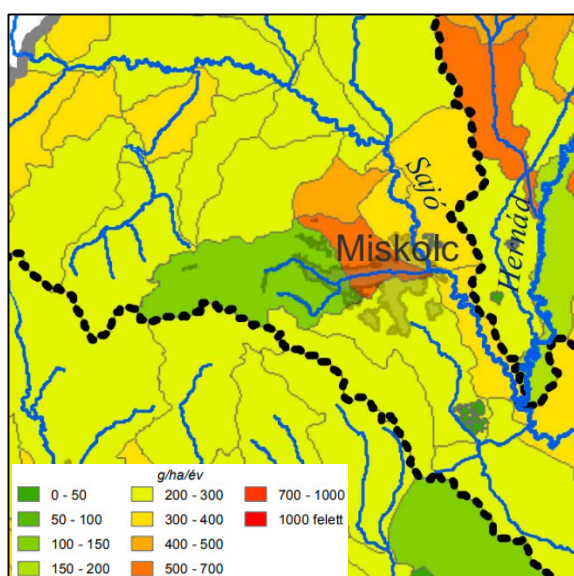
Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) automatikus és manuális (RIV) mérőállomásokból áll. Az automata mérőállomások közül három üzemel Miskolcon (Búza tér, Lavotta utca, Alföldi utca), manuális állomás egy található a városban. A manuális állomás aktuálisan csupán ÜP (üledő por) mért komponenssel rendelkezik.

Vízminőség

Felszíni víz

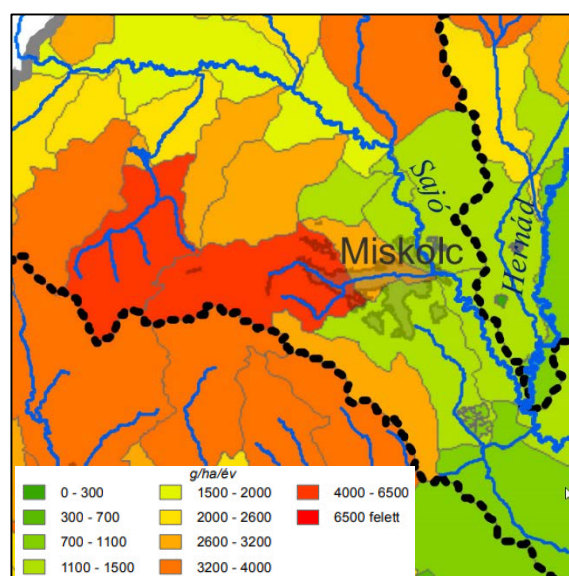
A víztestekre a *Magyarország felülvizsgált, 2015. évi Vízyűjtő-Gazdálkodási Tervéről (VGT2)* szóló 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározatban szereplő intézkedési tervek vonatkoznak, melyek a Víz Keretirányelvben megfogalmazott célkitűzéseket – mennyiségi és minőségi szintek elérése – teszi lehetővé. Jelenleg folyik a Vízyűjtő-gazdálkodási tervek második felülvizsgálata és korszerűsítése.

Miskolc Megyei Jogú Város a Tisza részvízyűjtőjének 2-6. Sajó a Bódvával vízyűjtő tervezési alegységéhez tartozik. A VGT2 többek között az alábbi ábrákat tartalmazza.

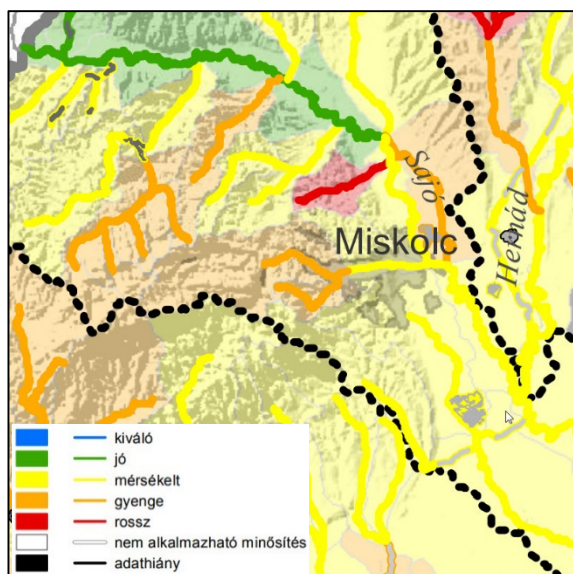
0306 Felszíni vizek diffúz foszforterhelése (g/ha/év)

Forrás: <http://geoportal.vizugy.hu>

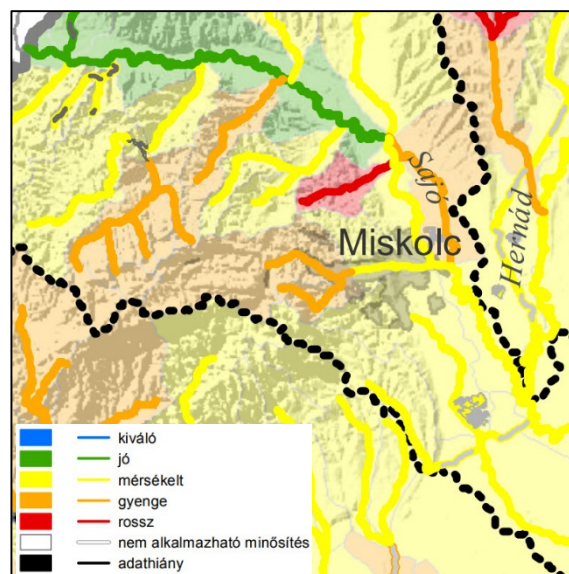

0307 Felszíni vizek diffúz nitrogénterhelése (g/ha/év)

Forrás: <http://geoportal.vizugy.hu>

0601 Felszíni víztest ökológiai minősítése

Forrás: <http://geoportal.vizugy.hu>

0602 Felszíni víztest biológiai minősítése

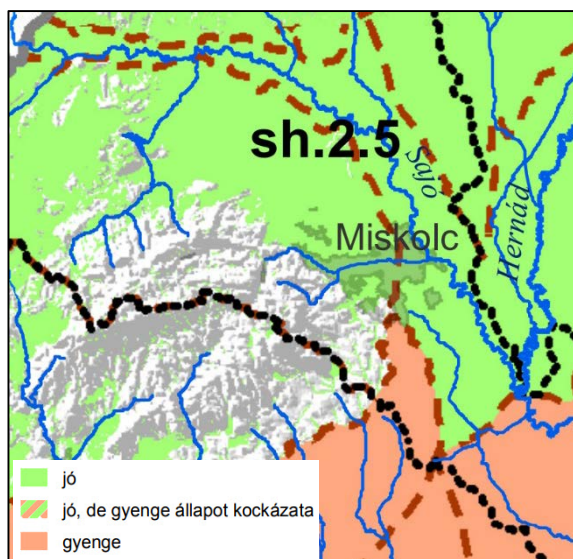
Forrás: <http://geoportal.vizugy.hu>

A közigazgatási területen megvalósuló létesítmények üzemelése során kiemelt figyelmet kell fordítani a csapadékvizek befogadójának vízminőség-védelmére.

Felszín alatti víz

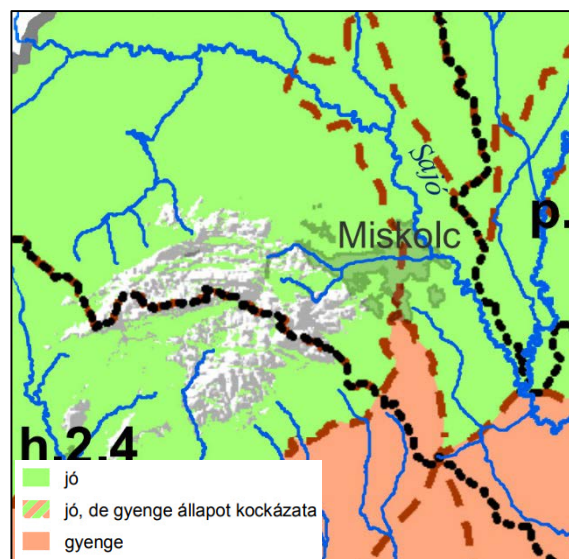
A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EÜM-FVM együttes rendelet rendelkezik a felszín alatti víz védelmének általános és specifikus szabályairól.

A közigazgatási területet az alábbi felszín alatti víztestek érintik: sekély porózus (sp.2.8.1, sp.2.9.1), sekély hegyvidéki (sh.2.5) porózus (p.2.8.1, p.2.9.1), hegyvidéki (h.2.5), porózus termál (pt.2.5), karszt (k.2.3) és termálkarszt (kt.2.1).

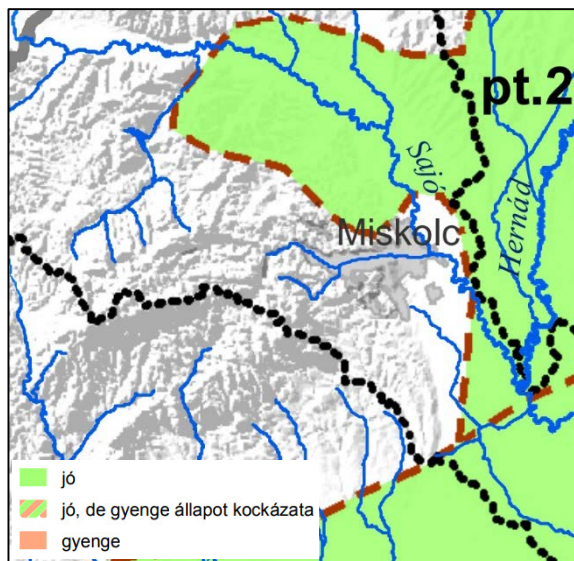
0606 Felszín alatti víztestek mennyiségi állapota

sekély porózus és s. hegyvidéki,

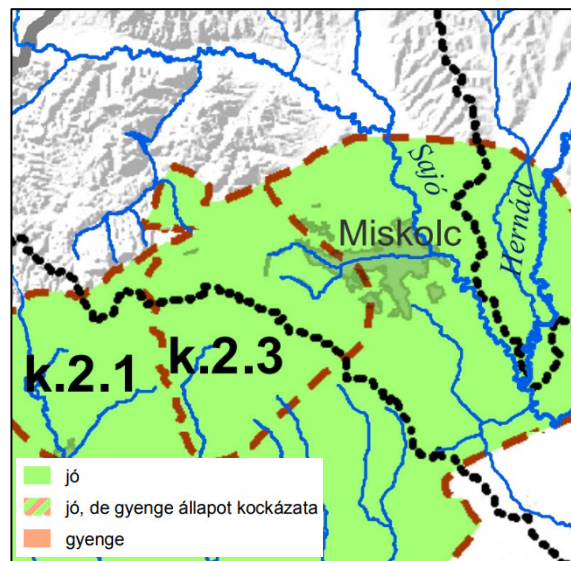
Forrás: <http://www.vizugy.hu>

0607 Felszín alatti víztestek mennyiségi állapota

porózus és hegyvidéki, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

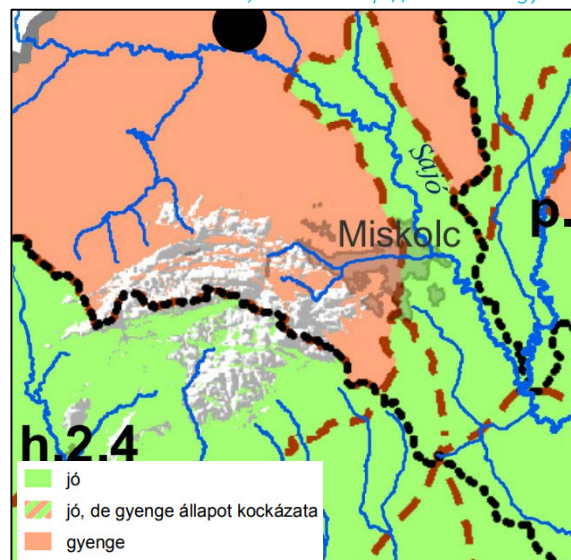
0608 Felszín alatti víztestek mennyiségi állapota porózus termál, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

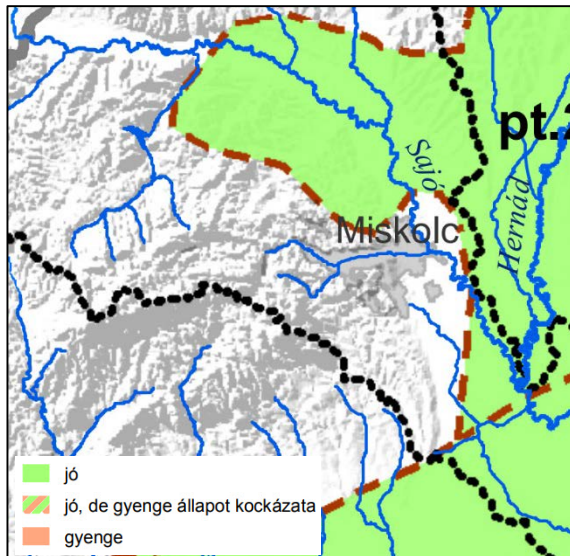
0609 Felszín alatti víztestek mennyiségi állapota karszt és termálkarszt, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

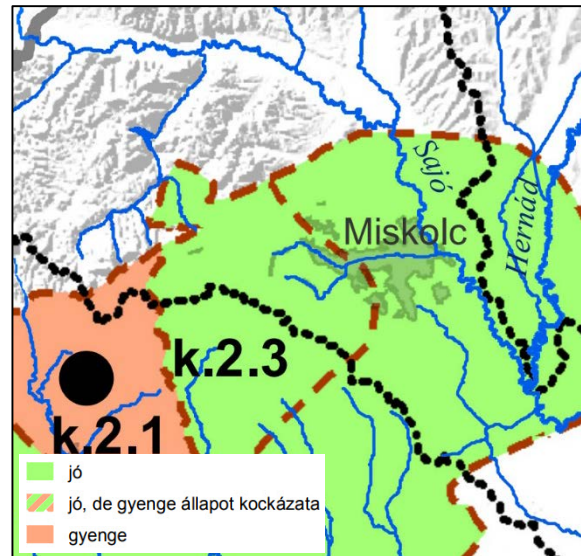
0610 Felszín alatti víztestek kémiai állapota sekély porózus és sekély hegyvidéki, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

0611 Felszín alatti víztestek kémiai állapota porózus és hegyvidéki, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

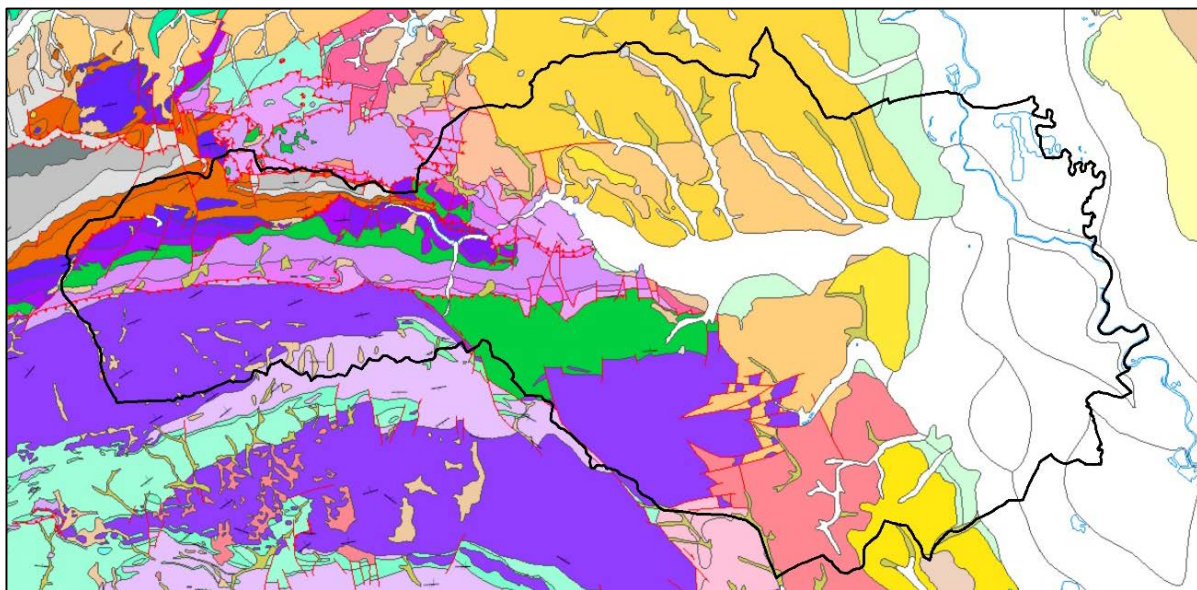

0612 Felszín alatti vizek kémiai állapota porózus termál, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

0613 Felszín alatti vizek kémiai állapota karszt és termálkarszt, Forrás: <http://www.vizugy.hu>

Talajállapot

Magyarország földtani térképe
Forrás: <http://map.mfgi.hu/fdt100/>

A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat Magyarország felszíni földtana térképes adatbázis szerint sokszínű talajadottságokkal rendelkezik a város. A vízfolyások völgyeiben folyóvízi, agyag és aleurit található, a város főleg É-i és D-i részein különböző barnakőszén és homokkő formációk jellemzők a magasabb térfelszíneken, míg a Bükk-hegységhez tartozó településrészekben mészkő, dolomit és andezit formációk jellemzők.

Miskolc Megyei Jogú Város területén az Agrotopo adatbázis adatai szerint többségében közepes vízvezető-, illetve vízelnyelő képességű, valamint közepes víznyelésű és gyenge vízvezetőképességű talajok találhatók. A város délnyugati részén találhatók jó víznyelésű és vízvezetőképességű talajok, melyek az esetlegesen előforduló talaj-, illetve felszín alatti vízszennyezés szempontjából érzékenyek tekintendők.

Az MTA TAKI Országos Talajdegradációs adatbázis alapján Miskolc talajainak degradációs értéke a közepes kategóriába tartozik. Sekély termőréteggel leginkább a város keleti, hegyvidéki részein

érintett. Sekély termőréteggel a Bükk-hegységhez tartozó részei érintettek, szikesedéssel, nitrát bemosódással nem érintett. Deflációval enyhén, tömörödéssel, savanyodással, belvízzel kismértékben veszélyeztetett.

Zaj- és rezgésvédelem

A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendelkezik a határértékekről.

A stratégiai zajterképezésről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 14.§.(1) a) pont alapján kiadott 8002/2005. (V. 24.) GKM tájékoztató – a nagy forgalmú közutak és vasútvonalak, valamint a fő repülőterek listájáról, továbbá a stratégiai zajterkép és intézkedési terv készítésére kötelezett szervezetről – tartalmazza azokat a fő közlekedési létesítményeket, melyek esetében stratégiai zajterképek készítése szükséges. Miskolc közigazgatási területére a fenti listával való érintettsége okán zajterképek készültek, melyek a közúti és vasúti zajterhelések nappali és éjjeli értékeit mutatták ki.

Forrás: http://www.kvvm.hu/cimg/documents/05_23_miniszteri_kozlemenye.pdf

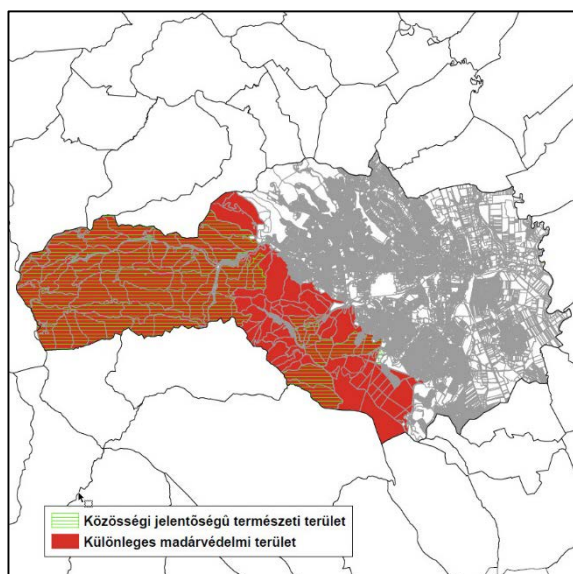
Természetvédelem

A Természetvédelmi Információs Rendszer közönségszolgálati modulja szerint a tervezési területen hazai, illetve nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló területek egyaránt találhatók.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság levele a fenti megállapítást megerősíti. Miskolc közigazgatási területe az alábbi táj- és természetvédelmi szempontú kijelöléssel érintett:

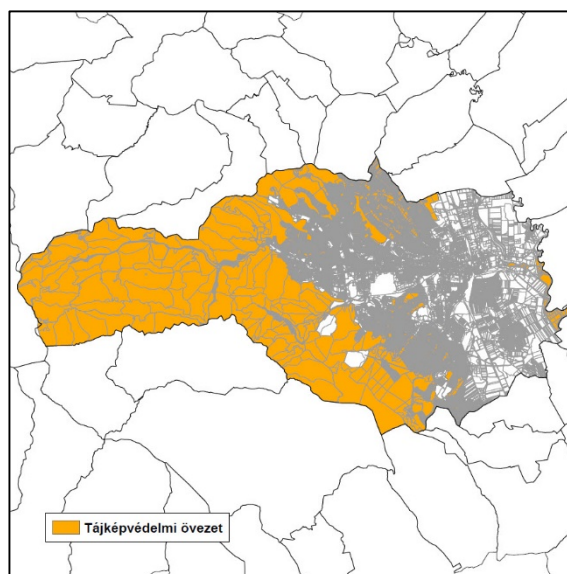
- Bükk hegység és peremterületei különleges madárvédelmi terület (HUBN10003)
- Sajó-völgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUAN20006)
- Bükk-fennsík és Lök-völgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUBN20001)
- Kisgyőri Ásottfa-tető - Csókás-völgy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUBN20005)
- Miskolctapolcai Tatár-árok - Vörös-bérc kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUBN20006)

Miskolc közigazgatási területét az országos ökológiai hálózat övezetei; a magterület, az ökológiai folyosó és a pufferterület övezetek érintik. Az egyedi tájértékek területi felmérésére vonatkozó feladatok ellátása a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6. § (3)-(5) bekezdései alapján Miskolcon a HOLOCÉN Természetvédelmi Egyesület feladatkörébe tartozik. A város egyedi tájérték kataszterének áttekintése, ellenőrzése jelenleg folyamatban van.

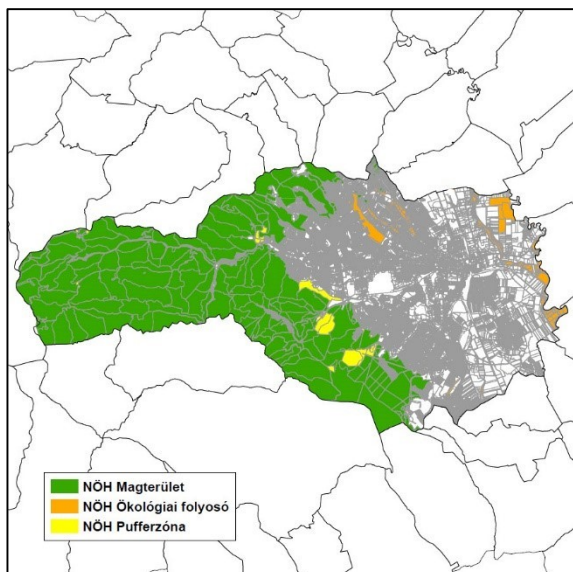
Natura 2000-es területek

Forrás: BNPI

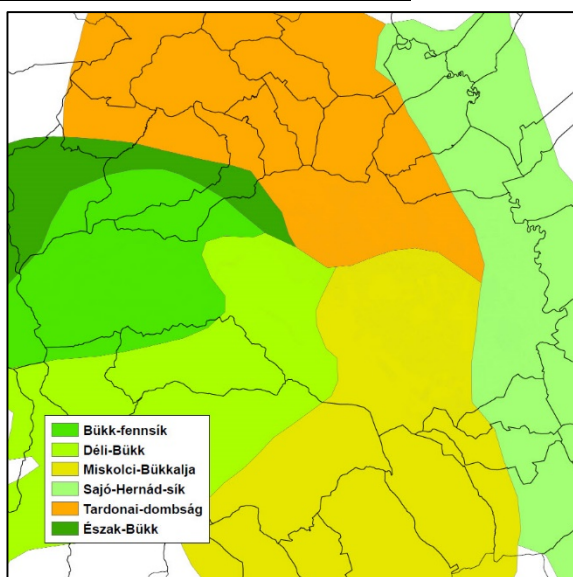
Tájképvédelmi övezet

Forrás: BNPI

Országos ökológiai hálózat és tájképvédelmi övezet
Forrás: BNPI

Ökoszisztéma (fauna, flóra)

Magyarország Miskolc Megyei Jogú Város
közigazgatási területét érintő kistájai
Forrás: novenyzetiterkep.hu, saját szerk.

Az alfejezet megírásához [Dövényi Z. \(szerk.\) Magyarország kistájainak katasztere \(MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest, 2010\)](#), valamint [Csorba Péter Magyarország kistájai \(Meridián Táj- és Környezetföldrajzi Alapítvány, Debrecen, 2021\)](#) kiadványát használtuk fel.

A terület az Északi-középhegység (*Matricum*) és az Alföldi flóraidék (*Eupanonicum*) találkozásánál fekszik. Ezen belül a Bükk (*Borsodense*) és az Észak-Alföld (*Samicum*) flórajárásokhoz tartozik. Az ország kistájit tekintve az alábbiak érintik a város közigazgatási területét: Sajó-Hernád-sík (1.9.32.), Bükk-fennsík (6.5.11.), Észak-Bükk (6.5.12.), Déli-Bükk (6.5.13.), Miskolci-Bükkalja (6.5.23.), Tardonai-dombság (6.5.31.).

A növényzetét tekintve a legélesebb különbség a két flóraidékhez tartozó kistájak jellemzőiből adódik. A *Sajó-Hernád-sík* növényzetét a két folyó alacsony árterein fűz-nyár, a magasabb térszíneken tölgy-kőris-szil ligetek alkották. Mára ezen ligetek túlnyomó többségén szántóföldi kultúrák dominanciája figyelhető meg, továbbá a kitermelés mellett az erdők megmaradt, erősen átalakult foltjait többnyire özönfajok (kül. nemesnyárasok), illetve telepített idegenhonos (vörös tölgy, bálványfa, akác stb.) fajok jellemzik. A természetközeli növényzet aránya a kistáj mindössze 20%-ára szorult vissza.

A Bükk-vidék középtájhoz tartozó kistájak általánosságban domborzati adottságaik mentén elkülöníthetők. A *Bükk-fennsík*, *Észak- és Dél-Bükk* növényzeti képét többnyire montán és szubmontán bükkösök határozzák meg. Emellett, a magasabb térszíneken változatos sziklaerdők, telepített fenyvesek, az alacsonyabb területeken gyertyános-tölgyesek találhatók, illetve számos montán fajokban gazdag hegyi rét teszi mozaikossá a tájat. *Bükkaljára* az emberi tájhasználat következtében mára jelentősen átalakult növényzet jellemző, amely az eredeti növénytársulások erős

degradációjában, illetve eltűnésében érhető tetten. Magasabb térszíneken cseres-tölgyesek, illetve fenyvesek, a patakvölgyekben vízparti társulások találhatók. A *Tardonai-dombság* (részben a Bükkhát) területén is jellemző a cseres-tölgyesek degradált állapota, továbbá a települések körüli fátlan vegetációtípusok jelenléte. Jellemző továbbá a különböző inváziós fajok, mint például a siskánád (*Calamagrostis epigeios*), a magas aranyvessző (*Solidago gigantea*), illetve az akác és bálványfa terjedése a kistáj területén.

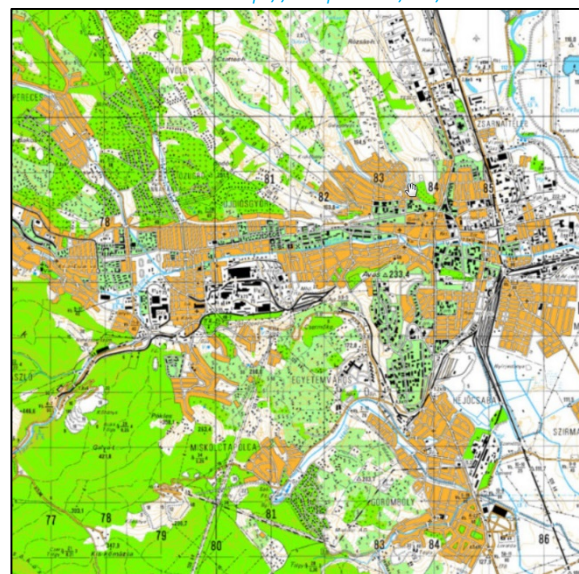
Első Katonai Felmérés /1763-1787/

Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

Második Katonai Felmérés /1806-1869/

Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

Harmadik Katonai Felmérés /1869-1887/

Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

Magyarország 1:10 000 léptékű topográfiai térképe

A település külterületeinek felszínborításában az erdei és szántóföldi növénykultúrák a meghatározóak (leginkább nyugat-keleti megosztottsággal). A MÉTA program (Magyarország Élőhelyeinek Térképi Adatbázisa) keretei között készített, Magyarország természetközeli növényzettel való borítottságát ábrázoló térkép szerint Miskolc Megyei Jogú Város növényzettel való borítottsága keletről nyugat felé haladva 10-30%-tól 50-70%-on át terjed, a Bükkhöz közeli területeken azonban 70% fölötti.

Forrás: <http://www.novenyzetiterkep.hu/node/46>

Tájvédelem

A terület érintettsége miatt a tájvédelem feladata előtérbe lépett. A térségi tervek tájindikátorok alapján kijelölt tájképvédelmi területe tervezett keretek közé helyezték a táji értékek megőrzését. A táji megjelenés kedvezőbbé tételére helyeződött át a hangsúly, a mesterséges, épített tájelemek és a természeti környezet összhangjának a megteremtésére.

Hulladékgyűjtés

A kommunális hulladékok gyűjtése és hasznosítása megoldott. A fejlesztések többlet kommunális hulladék keletkezését eredményezik, amelyek azonban a jelenlegi rendszer kereteiben hasznosításra, illetve elszállításra kerülhetnek. A térségben keletkező nem veszélyes hulladékok kezelése és lerakással történő ártalmatlanítása a Regihu-Hejőpapi Kft. által üzemeltetett regionális hulladéklerakó területén történik.

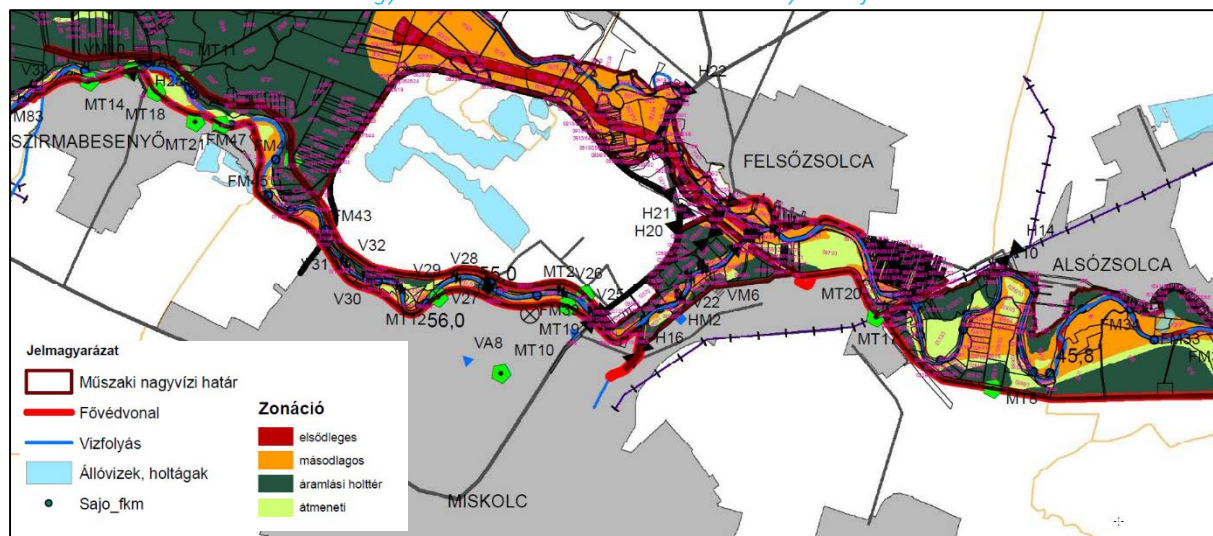
A keletkező veszélyes, illetve inert hulladék szakszerű gyűjtésére, tárolására, hasznosítására, illetve elszállítására a jogszabályi előírások alapján kerül sor.

Környezetbiztonság

Ár- és belvízveszély

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. KvVM-BM együttes rendelet szerint a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolását a legvesélyeztetettebb településrész határozza meg. Eszerint Miskolc az közepesen veszélyeztetett „B” kategóriába tartozik, azaz nyílt vagy mentesített ártéren fekszik, és amelyet nem az előírt biztonságban kiépített védmű véd.

Nagyvízi mederkezelési terv – Átnézeti helyszínrajz

Forrás: A Sajó Sajószentpéter közúti-híd – Tisza-torkolat közötti szakaszának 08.NMT.05. tervszámú nagyvízi mederkezelési terve

A Sajó Sajószentpéter közúti-híd – Tisza-torkolat közötti szakaszának Nagyvízi Mederkezelési Terve szerint:

„Miskolc város közigazgatási területe a Sajó jobb partján a folyó 45,80-58,40 fkm szelvényei között, míg a bal partján a folyó 50,80-58,40 fkm szelvényei között helyezkedik el. Közigazgatási területén haladnak a 08.06.07 számú védelmi szakaszhoz tartozó Sajó bp. 0+000-3+700 tkm, illetve a 08.07.02-03 számú védelmi szakaszhoz tartozó Sajó jp. 5+400-15+550 tkm szelvények közötti árvízvédelmi fővédvonalai, valamint a megépült, még át nem adott - árvízvédelmi töltésként is funkcionáló - M30-26. sz. főutat összekötő Miskolc északi elkerülő közút töltése. Miskolc város külterületének a Sajó part és az említett árvízvédelmi fővédvonalak közé eső területei (hullámterei), a folyó nagyvízi mederében helyezkednek el. Tekintettel azonban arra, hogy a III. fokú készütségi szintet jelentősen meghaladó árvizek a Sajó folyó

Sajóecseg-Sajókeresztúr közötti szakaszán, illetve a Bódva patakon is kilépnek, Miskolc külterületén a Sajó bal parti árvízvédelmi töltésének mentett oldalán lévő területei is a folyó nagyvízi medrét képzik. Kivételt képez a részlegesen mentesített ártéri öblözet azon része, melynek árvízi biztonságát az említett - árvízvédelmi töltésként is funkcionáló - Miskolc északi elkerülő közút töltése biztosítja. A város belterületének döntő hányada a Sajó folyó jobb partján helyezkedik el és nem érintett a folyó nagyvízi medrével. Védelmét az ÉMVIZIG kezelésében lévő árvízvédelmi fővédvonalak jelentik, valamint a TVKT-ban foglaltak alapján az önkormányzat biztosítja.”

A mederkezelési terv adatai alapján érintettség áll fenn:

- üzemtervezett erdők,
- Natura 2000 terület,
- ökológiai folyosó, valamint
- töltéskezesztető műtárgyak.

Az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet 1. és a 2. számú melléklete tartalmazza a vízügyi igazgatási szervek vagyonkezelésébe tartozó árvízvédelmi vonalak és a belvízrendszerek védelmi szakaszait, továbbá az árvízvédekezés készülségi fokozatainak elrendelésére mértékadó vízállásokat.

1. számú melléklet a 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelethez

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG														
A védelmi szakasz		A folyó, a vízfolyás, a csatorna	A fővédvonal			A védekezési készülség elrendelésére és megszüntetésére mértékadó								Megjegyzés
száma, neve	hossza km		kezdő	végso	hossza km	vízmérce					vízállás, cm			
			neve és védvonala	szelvénye tkm		neve, helye fkm	"0" pont mBf.	LNV		I. fok	II. fok	III. fok		
		cm						kelte						
08.07. Miskolc - sajópüspöki	33,421	Sajó jp-i körtöltés				Sajópüspöki	123,5	148,4	416	2010. VI. 05.	200	250	300	Árvízvédelm fal: 0,570 km
		Nagycsécsi	0,000	1,094	1,094									Magaspart: 0,250 km
		Ónodi	0,000	2,642	2,642									
		Sajó jp.	0,000	26,281	26,281	Sajószentpéter	76,5	121,81	406	2010. VI. 05.	250	300	350	
		Szinva bp.	0,000	0,300	0,300									
		Szinva jp.	0,000	0,450	0,450									
		Mercse jp.	0,000	0,977	0,977	Felsőzsolca	49,38	107,2	512	1974. X. 24.	300	350	400	
		Hangony jp.	0,000	0,840	0,840									
		Hangony bp.	0,000	0,837	0,837									

Forrás: 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet az árvíz- és a belvízvédekezésről

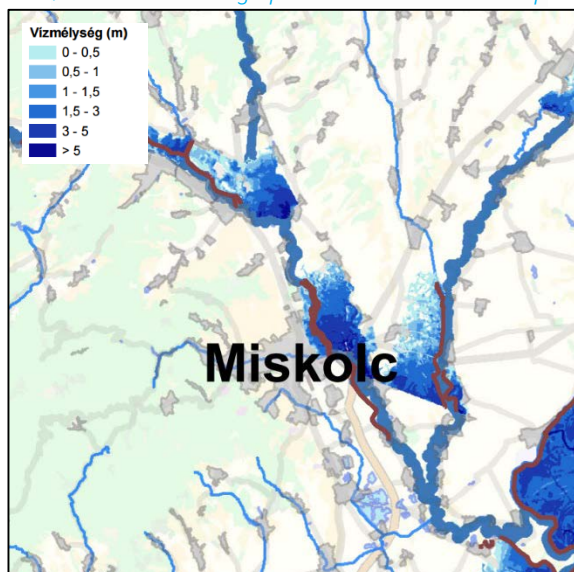
2. számú melléklet a 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelethez

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG			
A belvízvédelmi szakasz			
száma	neve	központja	érintett települései
08.03.	Rigós-Sajó-zugi	Miskolc	Emőd, Gelej, Girincs, Hejőbába, Hejőkeresztúr, Hejőkürt, Hejőszalonta, Igrici, Kiscsécs, Mezőcsát, Nagycsécs, Nemesbikk, Oszlár, Sajóörös, Sajószöged, Szakáld, Tiszakeszi, Tiszapalkonya, Tiszatarján, Tiszaújváros

Forrás: 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet az árvíz- és a belvízvédekezésről

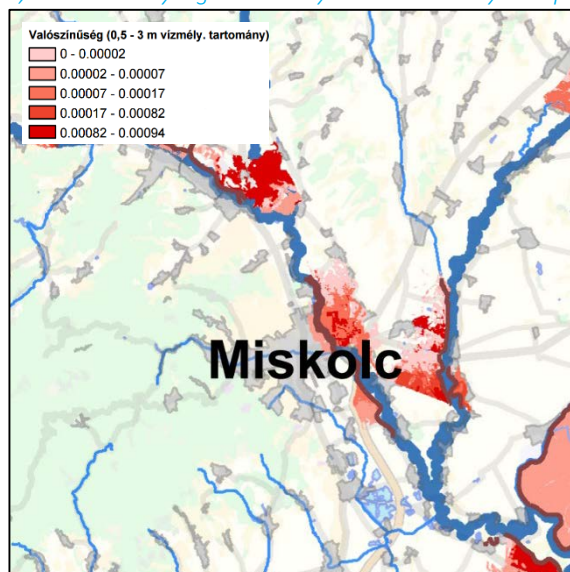
A magyar kormány 2016. március 25-én elfogadta Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Tervét, melynek mellékletében többek között árvízi veszélytérképek és kockázati térképek szerepelnek. (Forrás: <http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=145>)

1%-es valószínűségű potenciális elöntési térkép

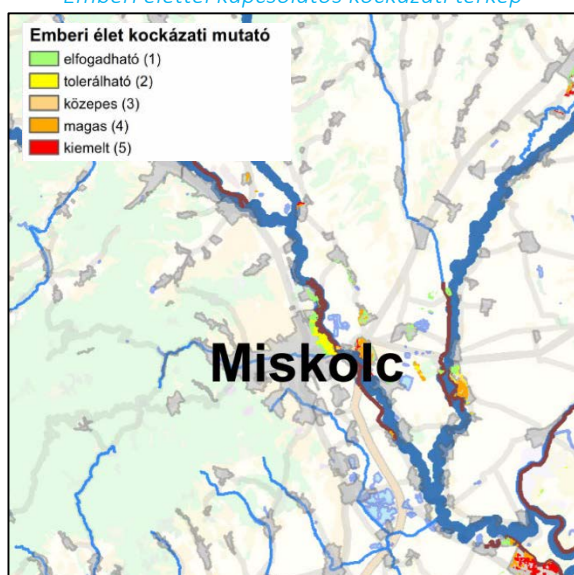

Forrás: Árvízi Országos Kockázatkezelési Terv
Emberi élettel kapcsolatos kockázati térkép

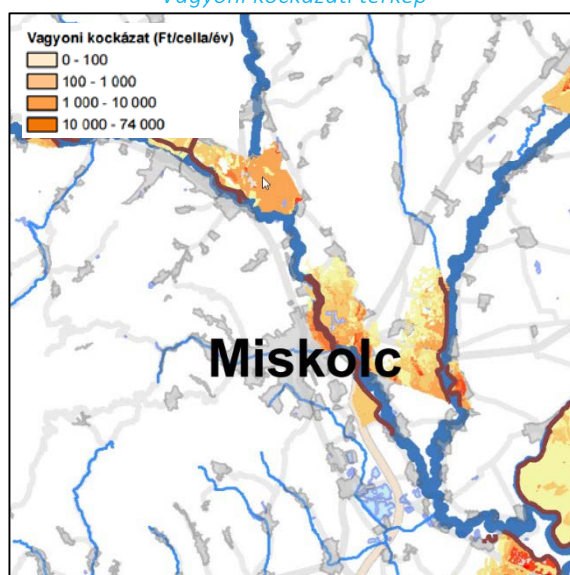
0,5-3 m vízmélység tartományhoz tart. veszélytérkép

Forrás: Árvízi Országos Kockázatkezelési Terv
Vagyoni kockázati térkép

Forrás: Árvízi Országos Kockázatkezelési Terv

Forrás: Árvízi Országos Kockázatkezelési Terv

Emberi tevékenység

A jelenlegi használat emberi tevékenységgel összefüggő környezetbiztonsági vizsgálatot nem igényel. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság nyilvántartás alapján Miskolcon négy veszélyes tevékenységet folytató, illetve veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem működik: a Joyson Safety Sytems Hungary Kft., a Linde Gáz Magyarország Zrt., a Mikerobb Kft. és a SIAD Hungary Kft.

[Forrás: <https://baz.katasztrofavedelem.hu/16834/hatosagi-hatarozatok>]

2.4.2. Tájéindikátorok

Domborzat

Miskolc területét hat kistáj érinti: Sajó-Hernád-sík, Bükk-fennsík, Észak-Bükk, Déli-Bükk, Miskolci-Bükkalja, Tardonai-dombság (lásd: 2.4.1. fejezet – Ökoszisztéma). A domborzat ennek megfelelően, illetve ettől függően változó képet mutat. A Sajó-Hernád-sík, amelyen a város keleti része terül el, 89,5 és 160 m közötti tengerszint feletti magasságú hordalékkúpsíkság, amelyet a Sajó és a Hernád hordalékkúpja épít. A terület a folyók eróziójának hatására alacsony völgyközi hátakkal tagolt, átlagos

relatív reliefje 5 m/km². A *Bükk-fennsík*, amely gyakorlatilag a város közigazgatási területének nyugati részét fedi, kiemelt karsztos fennsík, tengerszint feletti magassága 425 és 959 m között változik, DNy-ÉK irányba csökken. A Garadna-völgy mentén kettéosztható, mely hatással van többek között a kistáj relatív reliefjére is. Átlagos relatív reliefje 210 m/km², azonban a domborzati megosztottságnak köszönhetően 100 és 300 m/km² között változik. Az *Északi-Bükk*, amely egy középhegységi helyzetű, völgyekkel erősen tagolt, 222-790 m közötti tengerszint feletti magassággal rendelkező egykori hegyláb felszín, a város közigazgatási területének egy kis ÉNy-i részét érinti. A kistáj keleti, Miskolcot érintő része alacsonyabb tengerszint feletti magasságú, relatív reliefje 100 m/km² körüli. A *Déli-Bükk* felszíne 185 és 703 közötti tengerszint feletti magasságú, hátság típusú, középhegység helyzetű. A város DNy-i része található a kistáj karsztos formákban gazdag ÉK-i területén. Lejtési iránya D-i, DK-i, átlagos relatív reliefje 170 m/km², amely azonban a várost érintő részein ennél magasabb értékű. A *Miskolci-Bükálja* É-i részén található a város közigazgatási területének középső, illetve déli része. A 115-366 méter közötti tengerszint feletti magasságú hegyláb felszíni dombság lejtési iránya K-DK-i, továbbá a várost érintő részein 100 m/km² feletti relatív relieffel rendelkeznek. É-i és K-i részein nagymértékű talajerózióval jellemezhető. A *Tardonai-dombság* DK-i részén terül el Miskolc É-i része. A kistáj ÉK-i lejtésű, tengerszint feletti magassága 124-408 m között változik. A medencékkel tagolt dombság átlagos relatív reliefje 105 m/km², amely a város közigazgatási területét érintő részein ennél magasabb. K-i részein szintén nagymértékű talajerózió megfigyelhető.

Területhasználat

A külterület legnagyobb részét erdő, keleti részen pedig leginkább mezőgazdasági (általános és korlátozott használatú) és gazdasági (ipari és kereskedelmi, szolgáltató) használatot tükröz. Kertes mezőgazdasági használat a hagyományosan kertes, szőlő- és gyümölcstermesztés tevékenységéhez kapcsolódóan a külterület a belterülettől É-ra és D-re fekvő területein jellemző.

A belterület jelentős részét kertvárosias jellegű lakóterületek alkotják, amelyet felvált a város központi részeihez közelebb jellemző kisvárosias és nagyvárosias lakóterületi használat. Többségében a történelmi városmag területén, valamint a főbb közlekedési tengelyek mentén jellemző a vegyes (településközponti, intézményi) területhasználat koncentrációja, míg a gazdasági területek jellemzően a belterület központjától távolabb, illetve annak nyúlványai mentén helyezkednek el, a külterületi gazdasági területekhez csatlakozva. Ezen kívül közlekedési használatú területek mellett, jelentősnek számító zöldterületek is találhatók, amelyeket a parkok, ligetek és a lakótelepek zöldfelületei alkotnak.

Tájmintázat

A tervezési terület tájmintázata az Ökoszisztéma fejezetnél bemutatásra került. Történetiségét megvizsgálva megállapítást nyert, hogy erdő művelésű részein túl mozaikosság is fellelhető a település közigazgatási területén, amelyet jelen módosítás számottevően nem befolyásol.

Biológiai aktivitásérték mutató

Az Étv. 7.§(3) b) pontja alapján a biológiai aktivitásérték szinten tartása szükségeszerű.

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 9. melléklete szerinti, az érintett terület településszerkezeti besorolásának megfelelő aktivitásérték mutatót vettük alapul mind a hatályos, mind a tervezett állapot esetében.

Az átsorolással a BAÉ növekszik, a jogszabályi előírás teljesül.

2.5. A TELEPÜLÉS KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁNAK ISMERTETÉSE

A település környezeti állapotát befolyásoló elemek áttekintése alapján megállapítható, hogy a közigazgatási terület jelenleg vegyes környezeti állapotot tükröz. A látszat és a valóság megkülönböztetése esetünkben fontos, hiszen a terület jelenlegi megjelenése és hatályos besorolása több helyen eltér egymástól. A számításnál a területfelhasználási besorolást vettük alapul, a hatások vizsgálatánál pedig a hatályos terven szereplő, illetve a tervezett besorolás adta lehetőségek teljes kihasználásának különbségével számoltunk.

A város Ny-i, DNy-i, jórészt erdővel borított magasabb térszínen elhelyezkedő része, természetvédelmi oltalom alatt áll (Natura 2000 KMT és KTT), e területek tekinthetők a legértékesebb természeti elemeknek. Különleges természetmegőrzési területnek (KTT) számít továbbá a Sajó-völgy, mely számos védett és védendő fajnak nyújt otthont. Ezzel többnyire átfedésben állnak az országos ökológiai hálózat elemei, ugyanakkor főleg a város északi részén új elemként jelenik meg a Csanyik-völgy és a Pereces városrészeket körülvevő erdők ökológiai hálózat magterületével való érintettsége, illetve a Bábonyi-bérc dűlőit szegélyező területek és a Csorba-tó körüli vizes élőhelyek ökológiai folyosójával való érintettsége. A szántóterületeken lévő és gazdasági területeket szegélyező erdősávok, erdőfoltok szintén értékes elemei az ökológiai rendszernek.

A külterületek túlnyomó többsége erdő hasznosítású, melyből adódóan természetes, természetközeli növénykultúrák és társulások borítják a felszínt. Szántóföldi, mesterséges növénykultúrák a város zártkerti, illetve K-i részein fedezhetők fel, azonban utóbbi arányait tekintve nem meghatározó.

A településen a belterület és – az azzal részben átfedésben lévő – gazdasági területek tekinthetők a legintenzívebben igénybe vett területeknek. A felülvizsgálat során a fejlesztési területek nagysága a társadalmi-gazdasági folyamatokat tükrözve ésszerű határok mentén csökkentésre kerül.

2.6. A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT EGYÉB JELLEMZŐINEK LEÍRÁSA (ELTARTÓ KÉPESSÉG, TERHELHETŐSÉG)

Miskolc közigazgatási területe 23.666,33 ha. A 2011-es népszámlálás időpontjában lakónépességének száma 162.713 fő, így a település népsűrűsége 687,5 fő/km². Az ország átlagos népsűrűsége ekkor 106,8 fő/km². A település eltartó képessége tehát közigazgatási területén belül nem biztosítható.

A fent leírtak alapján nem következtethetünk az öfenntartás lehetőségére, eltartóképességének határán a város már átlépett. Ezen túlmenően az eltartóképességnek a meghatározott közigazgatási területen belül, pusztán a népsűrűség vizsgálatával való kifejezése nagyon leegyszerűsített képet fest. Mai világunkban a munkamegosztás sok esetben globális szinten zajlik, és csak kevés esetben lokálisan. Ilyen globális rendszert képez például – az egyébként kifejezetten nem környezetbarát – ruhaipar (legalábbis a *fast fashion*-nek hívott, meghatározott tulajdonságokkal rendelkező iparág). Nyilvánvaló tehát, hogy a miskolciak ruházódását, de munkahelyigényét, sőt ételmezését sem lehetne a város közigazgatási területén belül biztosítani a környezeti elemek sérülése, degradációja nélkül – azzal együtt még annyira sem.

Továbbá a fentebb leírtak alapján nem szabad abba a hibába esnünk, hogy kijelentsük: országos szinten hazánk önellátása biztosítható. Ez kutatási eredmények nagyon körültekintő elemzése eredményeként lenne csak kimondható, mely jelen környezeti értékelés hatáskörét felülmúlja. Jelenleg azonban semmiképp sem beszélhetünk tényleges és teljes önellátásról, vagy öfenntartásról egyes települések, országok tekintetében. Mi több, az emberiség globális szinten átlépte a Föld eltartóképességének határát.

Miskolcra is vonatkozik az az elvárás, hogy e folyamatok visszafordításában aktívan részt vegyen. Már csak azért is szükséges ezt a feladatot vállalnia, hogy hosszútávon biztosítani tudja lakosai számára a minőségi, egészséges élet lehetőségét. Ennek két kiemelt, a természet- és környezetvédelem irányából közelítő módszere: 1) a természet- és környezetbarát gazdálkodási formákra (pl. bioaktív élelmiszertermelés, szálaló erdőgazdálkodás, gyepek megfelelő legeltetése stb.) való átállás, valamint 2) élőhelyrehabilitációs projektek megvalósítása. Ezek azonban sok elemükben túlnyúlnak a településrendezési eszközök kompetenciáján.

2.7. A FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI, TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK LEÍRÁSA ÉS MINDEZEK VÁRHATÓ ALAKULÁSA, HA A TERV NEM VALÓSULNA MEG

A terv megvalósulásának elmaradását a fenti bemutatott esetekre nem lehet leszűkíteni, hiszen ezek kiválasztásánál éppen a környezeti hatásokat eredményező elemekre került a hangsúly. A környezeti állapotot javító tényezők elemzésétől eltekintettünk, ezekre az összegzésben térünk majd vissza. Jelen fejezet azonban a teljes tervi módosulás-csomag együttes értékelését igényli. A konfliktusok,

problémák összegyűjtése Miskolc Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiójában részletesen szerepel. Alább beazonosítjuk a változtatásra érett elemeket és azonnal kitérünk a jelen terv által kínált megoldások mikéntjére.

- Bizonyos erdőterületek, vízfelületek, természeti védelmet élvező, valamint mocsár területek hatályos területfelhasználásával nem biztosítható ezen elemek teljes védelme a beépítéstől, adott esetben jellegzetes ökoszisztémájuk fenntartása. > **Erdőterületek, vízgazdálkodási területek, természetközeli terület kijelölése.**
- A zártkerti területek lakóterületté válása számos út- és közműfejlesztési konfliktust eredményez. E területeken a beépítési intenzitás növekedése az ökológiai potenciált csökkenti. A város szétterülése nem energia- és erőforráshatékony, számos ökológiai és klimatikus konfliktus lehetőségét hordozza. > **Jelentős kiterjedésű lakóterületek visszasorolása kertés mezőgazdasági területbe a zártkerten.**
- A lakótelepek zöldfelületei beépítésre szánt területbe voltak sorolva. Az úszótelkek közötti tömbtelkek leburkolásának és beépítésének tulajdonképpen semmi nem szabott jogi határt. > **A lakótelepi zöldfelületek lakótelepi köztérbe sorolása.**
- A felszíni vízfolyások és tavak mentén, pufferterület hiányában több lehetőség adatik a vízpartok beépítésére, a szennyezések növekedésére. > **A vízfolyások és tavak mentén zöldterület, valamint korlátozott használatú mezőgazdasági terület lett kijelölve.**
- A közigazgatási terület délkeleti részén tervezett 1000 ha-os fejlesztési területen a hatályos terv által meghatározott területhasználat-szerkezet számos tájhasználati konfliktust idézett elő, melyek közül a legjelentősebb a lakó és gazdasági területek közti pufferterületek hiánya, valamint az irreálisan sok útterületi kijelölés. > **A terv csökkenti az útfejlesztési igényeket, valamint zöld gyűrűt hoz létre a lakott területek körül, egyértelműen és kellő szélességű pufferterülettel elválasztva azokat a leendő gazdasági területektől.**

Korlátozási tényezőkkel érintett fejlesztések

Átlagosnál jobb minőségű osztályú termőföldön új beépítésre szánt terület – helyhez kötöttség kivételével – nem került kijelölésre. Természetvédelmi területen új, beépítésre szánt terület nem került kijelölésre.

A terv megvalósulásának elmaradása realitást nélkülöző területfelhasználások fennmaradását eredményezne, valós fejlesztéseket akadályozna meg.

A vizsgált módosítások esetén

A Településrendezési Eszközök a telektulajdonosok érdekét szem előtt tartó, ám a közösség számára is elfogadható megoldásokra tettek javaslatot. Több esetben fejlesztési lehetőséget teremtettek, amely azonban nem lép túl a település nagyságrendjén.

A terv elmaradása a hatályos tervi állapotot konzerválná. A település fejlődését akadályozó tényezővé válna. A hatályos jogszabályi környezet elvárásait nem teljesítené.

3. A VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK ELŐREJELZÉSE

A fejezet első pontjában a tervmódosítás környezeti hatásait vizsgáljuk a környezeti elemekre, a környezeti elemek rendszereire, a Natura 2000 területek állapotára, az érintett emberek egészségügyi, társadalmi és gazdasági helyzetére, valamint a kulturális örökségre. A fejezet második pontjában a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépését tekintjük át.

Jelen környezeti értékelés a Településrendezési Eszközök módosításához készült. A konkrétan megvalósuló módosítások közül, a korábbi áttekintés során kiválasztott, környezeti szempontból vizsgálat alá tartozónak tekintett elemeket (A., B., C. és D. módosításokat) vizsgálja. A kiválasztott elemek közé a negatív hatásokat is kiváltó változások kerültek be. Természetesen a pozitív módosulások is bekerülnek az összefoglalóba, ám ezek elemzésétől eltekintünk. Tudjuk, hogy valamennyi módosulás – mint a nagy egész rendszer része – hatást fejt ki az összes többi elemre, ám mégis súlyoztunk, és az általunk jelentősnek ítélt kedvezőtlen elemeket is magukban hordozó változásokat kívánjuk áttekinteni.

3.1. JÓL AZONOSÍTHATÓ KÖRNYEZETI IGÉNYBEVÉTEL VAGY TERHELÉS ESETÉN VIZSGÁLANDÓ HATÁSOK

A jól azonosítható környezeti igénybevételt az alábbiakra való tekintettel kell vizsgálni:

- a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),
- a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra,
- a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá
- az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra.

A környezeti igénybevétellel járó módosításokról a következő általános megállapítások tehetők:

- A településrendezési eszközök módosításai nem jelentenek közvetlen környezeti igénybevételt, ugyanakkor új jogot keletkeztetnek környezeti igénybevételre.
- A környezeti értékelés során azt tudjuk vizsgálni, hogy a tervben szereplő szabályozások mire adnak lehetőséget, mit korlátoznak.

A jól azonosítható környezeti igénybevételeket, terheléseket a terv egyes módosítási pontjain keresztül vizsgáljuk meg. A terv legfőbb módosítási területeit a 2.1. fejezetben (A terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése) lehet áttekinteni.

Hatótényezők ismertetése

Jel	Módosítás megnevezése	Hatótényezők	Várható hatások	Hatás jellege +/-/Ø
A)	Csorba-tó környékének változásai (Ev, Kiz > Má; Z, Kiz > Mko, Mko > V; V > Z; Z, Kiz, KÖu > K-Re; V, Z > Kb-B)	- Beépítésre szánt területek csökkenése - Új beépítésre szánt területek kijelölése - Erdőterületek csökkenése - Bányaterület jelölésével a jogszerű bányászati tevékenység folytatásának biztosítása	- Termőföld védelme részben átlag feletti minőségi osztályú területen - Környezetterhelés növekedésének megakadályozása - Termőföld igénybevétele átlag feletti minőségi osztályú területen - Környezetterhelés várható növekedése - Jelenleg nem erdős területeken erdőgazdálkodástól eltérő funkciók megjelenése - Környezet további terhelése - Tájseb bővülésének lehetősége (utóhasznosítás-tervezéssel ez elkerülhető) - Másodlagos vizes élőhely bővülésének lehetősége (csak közvetett és nagytávlati hatás, jellege nem becsülhető egyértelműen)	+ + - - - Ø - - - Ø
B)	A délkeleti ezer hektáros tervezési terület módosulásai (Vk, Gk, kt., Z > Gipe; Vk, Gk, kt., Z, V > Vt; Kh > K-Km; KÖu > Má; Lke, Vk, KÖu, kt., Z, V > Mko; Lke, Gk, Ge, Z > Ev; Vk, KÖu, Z, V > Tk; Vk, Ge, kt., Z > V)	- Új beépítésre szánt területek kijelölése - Lakott területek körüli gyűrűben beépítésre nem szánt területek kijelölése - Közlekedési területek újra szabályozása (csökkentése) - Természetközeli területek kijelölése	- Termőföld igénybevétele részben átlag feletti minőségi osztályú területen - Környezetterhelés várható növekedése - Lakott területek védelme a zaj- és fényszennyezéstől, valamint a levegőterheléstől - Potenciálisan élőhelyként funkcionáló maradványterületek megőrzése a terület beépítése esetén - Útépítésből származó környezetterhelés csökkenése - Termőföld mennyiségi védelme - Mocsaras, nádas területek megőrzése	- - + + + + +
C)	A tapolcai üdülőterület kijelölése (Mk > Üh)	- Új beépítésre szánt területek kijelölése, ingatlanoknak többlet építési jog biztosítása	- Beépítési intenzitás várható növekedése tájképvédelmi területen - Környezetterhelés várható növekedése - Termőföld igénybevétele részben átlag feletti minőségi osztályú területen - Közműkiépítési igények esetleges megjelenése (nehezen becsülhető)	- - - -/Ø

Jel	Módosítás megnevezése	Hatótényezők	Várható hatások	Hatás jellege +/-/Ø
D)	Akasztó-bérc változásai (Lke, Vk, kt., Ee > L)	- Lehetőség biztosítása a beépített területek növekedésére (hosszútávon) - Erdőterületek csökkenése - Építési jogok ideiglenes korlátozása (szabályozási elképzelés hiányában)	- Termőföld igénybevétele (hosszútávon, jelen terv hatása nem becsülhető egy jövőbeli szabályozás ismerete hiányában) - Környezetterhelés várható növekedése (hosszútávon, jelen terv hatása nem becsülhető egy jövőbeli szabályozás ismerete hiányában) - Erdőterületeken egészségügyi erdőhasználati jellegűtől eltérő funkciók megjelenése - Rövidtávon a környezetterhelés növekedésének elkerülése - Rövidtávon a kondicionáló (potenciálisan élőhelyként szolgáló) zöldfelületek védelme	Ø Ø - Ø Ø

Jelrendszer magyarázata:

- + Pozitív hatás;
- Negatív hatás;
- Ø Semleges hatás

Jól azonosítható környezeti igénybevétel hatásai

	Környezeti elemekre					Környezeti elem rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
	Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klimára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
A) Csorba-tó környékének változásai (Ev, Kiz > Má; Z, Kiz > Mko, Mko > V; V > Z; Z, Kiz, KÖu > K-Re; V, Z > Kb-B)	+	+	Ø	Ø/+	Ø	Ø/-	Ø	+	+	Ø/-	NÉ	+
	- A termőföld jelentős része átlag feletti minőségű a tárgyalt területen. A beépítésre szánt területek összesített csökkenésével, ugyanakkor újak kijelölésével pozitív és negatív hatásokról is beszélhetünk. Összességében azonban több termőföldet véd meg a tervjavaslat a beépítéstől, mint amennyit építési jogokkal lát el. Tehát a termőföld igénybevétele, a talaj terhelése tekintetében minimálisan pozitív hatású a terv által javasolt, megváltozó területhasználat-szerkezet. - Fenti megállapítás a levegő, valamint a vizek védelme tekintetében is megállja a helyét. A mezőgazdasági területek talaj- és talajvízszennyezése azonban a beépítést elkerülő területeken is jellemző. A mezőgazdasági területek biodiverzitása konvencionális mezőgazdasági gyakorlat mellett nagyon alacsony - A tervjavaslat számos erdőterületet von vissza olyan területeken, ahol valójában nincs erdő. Ezeket a jelenlegi művelési ág szerint sorolja mezőgazdasági területekbe. Amennyiben feltételezzük, hogy az erdőterületi kijelölés a funkciók korlátozásával nagytávlatban hozzájárul valódi erdő											

	felszínborítás létrejöttéhez, abban az esetben a kijelölések visszavonása az élővilágra, a tájra, a településre, a klímára, a természeti rendszerekre, valamint a biodiverzitásra negatív hatással van. Mindazonáltal jelenlegi erdők egyéb funkciókkal való beépítését a tervjavaslat nem engedi meg. - A jogszerű bányászati tevékenység – területhasználatilag a terv által biztosított – folytatása a környezeti elemek szennyezését, a tájseb növekedését vonja magával. Ugyanakkor a terv az adatszolgáltatás szerinti bányateleknél jóval kisebb területen jelöl különleges beépítésre nem szánt bányaterületet. Megfelelő kármentesítéssel és utóhasznosítással a bányatavak esetében elképzelhető másodlagos vizes élőhelyek kialakulása. - A módosítás nem érintett Natura 2000 területtel. - A módosítás a kulturális örökségvédelmi elemek közül csak nyilvántartott régészeti lelőhelyekkel érintett. Az érintettség azonban kimondottan alacsony, az átsorolások a régészeti értékeket várhatóan nem zavaró beépítésre nem szánt területhasználatok közötti módosítások. - A település lakossága szempontjából egészségügyi, illetve gazdasági hatásokkal nem számolhatunk. A rekreációs területi kínálat fennmarad.
--	--

	Környezeti elemekre										Környezeti elemek rendszereire, folyamataira		Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
	Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra				
B) A délkeleti ezer hektáros tervezési terület módosulásai (Vk, Gk, kt., Z, V > Gipe; Vk, Gk, kt., Z, V > Vt; Kh > K-Km; KÖu > Má; Lke, Vk, KÖu, kt., Z, V > Mko; Lke, Gk, Ge, Z > Ev; Vk, KÖu, Z, V > Tk; Vk, Ge, kt., Z > V)	Ø	Ø	Ø	+	+	+	+	Ø	+	+			NÉ	+
	- Az új beépítésre szánt területek kijelölésének túlnyomó többsége gazdasági terület, amelyen a környezeti elemek terhelésének magas intenzitására kell számítani a működése, valamint a kiépítése közben. Az ezer hektár beépülése jelentős út- és közműfejlesztési igényeket is magával von. E területeken a tájkép esztétikai minősége romlik, az élővilág jelentős része elmenekül, vagy elpusztul. A forgalom intenzitása várhatóan növekszik majd. - A folyamatos beépülés a terület vízháztartási viszonyait is megváltoztatja, fenyegetve ezzel a nedves, mocsaras területek fennmaradását. - Fontos azonban megjegyezni, hogy az új, a vizsgált terv által javasolt beépítésre szánt területi kijelölések a korábbi – domborzati viszonyokhoz nem alkalmazkodó – területhasználat-szerkezet megváltoztatása okán keletkeztek. Így a terv egy hatékonyabban kialakítható – ezáltal az erőforrásokkal takarékosabb – szerkezetet javasol. Továbbá több helyen cserébe visszavonja a korábban kijelölt beépítésre szánt területeket. - Azt láthatjuk, hogy az ellentétes irányú változások összességében észszerűbb használati és építési lehetőségeket biztosítanak. - A közlekedési területek összesített csökkenése a kiépítés során felhasznált anyagmennyiség igényét, valamint a fizikailag tönkretett talaj és növényzet mennyiségét csökkenti. - A tervjavaslat zöld gyűrűket hoz létre a lakott városrészek körül, ez a hatályos tervhez képest számos pozitívumot jelent. A fennmaradó zöldfelületek (mezőgazdasági, erdő és természetközeli területek) a lakosság fizikai és mentális kondicionálásában játszanak szerepet, élőhelymaradványként funkcionálnak a környező területek beépülése esetén, klimatikus kondicionáló szerepük van.													

	- A beépítetlen gyűrűk emellett pufferterületet képeznek a lakó- és a gazdasági területek között, így számos esztétikai, környezetvédelmi konfliktust előznek meg, megfogják többek között a gazdasági területek működéséből adódó többlet szálló por egy részét. - A természetközeli területek kijelölésével a mocsaras, nádas területek fizikai fennmaradása biztosított. - A jelenlegi valós állapothoz képest a tárgyalt ezer hektáron a terv szerint a jövőben környezetterhelésekkel kell ugyan számolni, a tervjavaslat által kínált lehetőség azonban környezeti szempontból a hatályos tervnél alapvetően kedvezőbb, sőt több esetben jó környezet- és természetvédelmi szempontú elveket követ és alkalmaz. - A módosítás nem érintett Natura 2000 területtel. - A módosítás nyilvántartott régészeti lelőhelyekkel érintett.
--	---

	Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
	Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
c) A tapolcai üdülőterület kijelölése (Mk > Üh)	-	Ø/-	Ø/-	-	Ø/+	-	-	Ø	-	-	NÉ	+
	- Elöljáróban kiemelendő, hogy a tapolcai üdülőterületi kijelölések, és annak hatásainak nagyságrendje nem hasonlítható össze az ezer hektáron bekövetkező várható hatásokkal. Jelen Környezeti Értékelés feladata ugyanakkor a konkrét tervi területhasználati változások hatásainak vizsgálata és ez esetben egyértelműen új beépítésre szánt területek kijelölése valósul meg, a beépítésre szánt területek a hatályos tervhez képest növekednek. - Az intenzitásnövekedéssel várható az új beépítések által okozott környezetterhelés megjelenése. - A forgalomnövekedés miatt megemelkedett zaj-, és rezgésterheléssel, valamint magasabb levegőszennyezéssel kell számolni. A telkek megosztása azonban jelenleg szabályosan nem megoldható (bár a valós tendencia mutathat ebbe az irányba), így e hatás nem tekinthető jelentősnek. A forgalomnövekedés mértéke ugyanis nem a terület nagyság, sokkal inkább az ingatlantulajdonok számának függvénye. - Tájképvédelmi területen várható a tájesztétika sérülése a növekvő beépítésekkel. - Az üdülőterületi használat alapvetően más jellegű környezetterheléseket okozhat, mint a kertes mezőgazdasági használat. Előbbinél ugyanis a keletkező szennyvíz esetleges elszikkasztása jelenthet komolyabb talajszennyezést, utóbbinál pedig a növényvédőszeres és műtrágyák, valamint üzemanyagok és olajszármazékok (benzin, gázolaj, gépolaj, gépszír) használata monitorozhatatlan.											

	Környezeti elemekre					Környezeti elemek rendszereire, folyamataira					Natura 2000 területek állapotára	Érintett emberekre
	Földre	Levegőre	Vízre	Élővilágra	Épített környezetre	Tájra	Településre	Klímára	Természeti rendszerre	Biodiverzitásra		
D) Akasztó-bérc változásai (Lke, Vk, kt., Ee > L)	-	Ø/-	Ø/-	-	Ø/+	-	-	Ø	-	-	NÉ	+
	- A hatások vizsgálatát az nehezíti, hogy míg a szó szoros értelmében a beépítésre szánt területek egyértelmű növekedésével kell számolnunk, addig a vizsgált tervjavaslat tulajdonképpen egy szabályozási fedvényterv kidolgozásához köti az építési jogot, ezzel pedig rövidtávon az ésszerűtlen beépítést – és ezzel minden beépítést – korlátoz. Ezt az ideiglenes korlátozást azonban nem tekinthetjük pozitív elemnek, mert nem hosszútávú célt jelenít meg, valamint a terv egyértelműen jelzi e térség lakóterületi funkcióját. - A beépítésre szánt területek növekedése részben abból adódik, hogy egy ésszerűtlen úthálózati szabályozást szüntet meg a tervjavaslat. Mivel egy kialakítandó szabályozásnak számolnia kell az úthálózati kijelölésekkel, valamint a beépítésre szánt területekhez kijelölni szükséges zöldterületi elemekkel, így e változás tekintetében valójában hatással nem számolhatunk. - Valódi negatív hatást a terület szélén a szintén lakóterületbe sorolt egészségügyi rendeltetésű erdőterületi kijelölések megszüntetése jelent. - Az egészségügyi erdők nem megvalósulása, a néhány foltban konkrét erdős állományok esetében a kijelölés levétele a klímára, a lakosság rekreációs lehetőségeire, az épített környezet minőségére és az élőhelyi diverzitásra gyakorol negatív hatást. Egy e területre készülő jövőbeni szabályozásnak kiemelten kéne kezelnie és erdőterületbe sorolnia a jelenleg is erdő felszínborítású területrészeket.											

Jelrendszer magyarázata:

- + Gyenge kapcsolat, csak részben járul hozzá a környezeti elem védelméhez
- ++ Erős kapcsolat, hozzájárul a környezeti elem védelméhez
- Ø Bizonytalan megítélésű vagy nem létező kapcsolat
- Gyenge kapcsolat, negatív hatást gyakorol a környezeti elemre
- NÉ Nem érinti

3.2. A KÖZVETETT MÓDON HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK FELLÉPÉSE

Szempont	Várható-e hatás?
Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése	Össességében inkább pozitív hatások várhatók.
A településszerkezeti változások tervlapjára ránézve megállapítható, hogy a módosítások közül a beépítésre nem szánt területkijelölések vannak túlsúlyban. A terv csaknem 853 ha-nyi területet sorolt beépítésre szánt területből beépítésre nem szánt területbe, szemben az ellenkező irányú, mintegy 347 ha-nyi területű területhasználati átsorolással. Láthatóan tehát a település egészét tekintve a módosítások kedvező irányt vesznek. Azonban, mint láthatjuk, Miskolc esetében is kerültek kijelölésre új beépítésre szánt területek. Új környezeti konfliktus pedig a fejlesztéshez mindig társul. A beépítettség növelése, az utak forgalmi növekedése, a sűrűsödés nem tekinthető kedvező folyamatnak környezeti szempontból. A terv ugyanakkor a hangsúlyt épp arra helyezte, hogy a korábbi, sok esetben művelési ágakhoz, domborzati viszonyokhoz, úthálózathoz nem megfelelően igazodó, közművesítettséget, vagy épp vízfolyásokat nem figyelembe vevő, és a területhasználatok egymásmellettségét nem optimalizáló területhasználat-szerkezetet megváltoztassa. Ahogyan az új beépítésre nem szánt területek nagy része, úgy az új beépítésre szánt területek nagy része is ilyen módon került kijelölésre. Ezzel a terv tehát számos helyen csökkenti a tájesztétikai, tájhasználati és ökológiai konfliktusok kialakulási lehetőségét.	
Környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítése vagy korlátozása	Közvetetten, kismértékű pozitív hatások várhatók.
A terv a valóság talaján mozogva próbálta meg rögzíteni az adottságokból eredő, logikus fejlesztéseket. A tényekhez való alkalmazkodás pedig környezettudatos lépésnek tekinthető. A korlátozott használatú mezőgazdasági területek kijelölése, a vízgazdálkodási és erdőterületek rendezése, a zöldterületek rögzítése mind-mind környezetbarát magatartást jelez annyiban, hogy e területeket megőrizve biztosítja a természetben való kirándulás lehetőségét, a természeti értékek megőrzését, valamint a városi zöldfelületek rekreációs szerepének megőrzését Miskolcon. A tervjavaslat továbbá számos, a hatályos terven nem jelölt kerékpárutat vitt fel a tervlapjaira, mellyel közvetve segíti a környezetbarát közlekedési forma terjedését.	
Olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítése, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak	Nem várható.
A tervjavaslat művelési ágakhoz igazítja a területhasználati kijelöléseket, így számos, a hatályos terven más területfelhasználásba sorolt területnek adja vissza a mezőgazdálkodás lehetőségének hosszútávú fennmaradását. A javaslat emellett korlátozza a lakóterületek szétterülését, megvédve ezzel a zártkertek sajátos használatát. A külterületi használatot a mezőgazdasági használat, az erdők, valamint a vízgazdálkodási célra szolgáló területek uralják. A táj azonban nem egynemű, az épített elemek jelenlétével számolni kell. A felülvizsgálat valamennyi esetben elősegíti a hagyományok tovább élését , javaslatai a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva, a fejlesztések figyelembevételével születtek meg.	
A természeti erőforrások megújulásának korlátozása	Pozitív és negatív hatások is várhatók.
Nem megújuló természeti erőforrásoknak tekintjük a fosszilis energiahordozókat, valamint az ásványkincseket. Megújuló természeti erőforrásoknak a megújuló energiát (nap, szél, geotermikus), a vizet, a szántóföldet és az erdőt, illetve legelőt. Egyes változtatások esetében történik erdőterületek, vagy zöldterületek átsorolása. Az új beépítésre szánt területek kijelölésének szintén van korlátozó hatása. A terv több esetben viszont a beépítésre nem szánt	

Szempont	Várható-e hatás?
területbe sorolással segíti az erőforrások megújulásának lehetőségét. Az erdőterületek az Országos Erdőállomány Adattár adatszolgáltatása szerint lettek kijelölve, így az adattárban is szereplő erdők megőrzése megtörténik. Kijelenthető, hogy jelen fejlesztések a természeti erőforrások megújulását helyenként, csekély mértékben korlátozzák, de pozitív irányú változások is vannak.	
A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítása	Várhatóak hatások, de nem jelentősek.
A gazdasági területekhez kötődően, a tevékenység során alapanyagok beszállításával számolni kell, nem helyben lakó munkaerő igénybevételére sor kerülhet. A helyben lakó munkaerő más településekre történő ingázásával szintén számolni lehet. Miskolc több bányával rendelkezik. A város területén megtalálható, nem megújuló természeti erőforrások más területen való felhasználásával tehát számolni kell. A területen megtalálható természeti erőforrások más területen való felhasználásával továbbá a mezőgazdasági javak esetén számolhatunk. A lakó- és gazdasági területek fejlesztése során az építkezések esetében az építőanyagok és a munkaerő beszállításával szintén lehet számolni.	
A közvetlen és közvetett hatások következtében az érintett közösség társadalmi, gazdasági helyzetében, különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben várhatóan fellépő változások	Inkább pozitív hatások várhatók.
A gazdaság fejlesztése a helyi vállalkozások növekedését eredményezi. Ezek elhelyezését optimalizálja a javaslat. A területhasználati besorolásokkal a tervjavaslat számos fennálló, vagy a hatályos terv szerint várhatóan kibontakozó konfliktust szüntet meg, mely az életminőséget javítja. A város élhetőségét tovább erősíti a lakótelepi zöldfelületek megőrzése lakótelepi közterületbe sorolásuk által.	

A közvetett módon hatást kiváltó tényezők egyike esetén sem várható jelentős negatív hatás.

4. A TERV KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ ÉRTÉKELÉSE

A tervmódosítások közül az új beépítésre szánt területek kijelölése esetén értelmezhető környezeti szempontból számottevő negatív változás. Miskolcon a tervjavaslat mintegy 347 ha-on él ilyen irányú területhasználati változtatással. E meglehetősen nagy számot azonban perspektívába helyezik az alábbi tények:

- Az új beépítésre szánt területek kijelölésének egy jelentős része útszabályozások törlésének következménye. A sok, kisebb terület – Miskolc nagyságrendjéből adódóan – összeadódik.
- Az új beépítésre szánt területi kijelölések másik nagy – fentivel részben átfedő – csoportja az idejélmúlt, helyi adottságokat figyelmen kívül hagyó nagyszabású fejlesztési elképzelések racionalizálásából adódik, azaz már kijelölt beépítésre szánt területek áthelyezéséből.
- A tervjavaslat az új beépítésre szánt területek kiterjedése többszörösének mértékében – mintegy 853 ha-on – jelöl ki új beépítésre nem szánt területeket.

A terven szakhatósági adatszolgáltatás alapján feltüntetésre kerültek a jogszabályok által meghatározott elemek. Ezek ábrázolása megkönnyíti a területre vonatkozó korlátozások megismerését, a védelmet igénylő elemek figyelembevételét. A korlátozási elemek a beruházások során megvalósuló épületállomány elhelyezését orientálják. A terven feltüntetésre kerültek a kerékpárutak is, mellyel kialakításuk és fennmaradásuk alapja biztosított.

Elkerülhetetlen, hogy egy Miskolchoz hasonló méretű közigazgatási területtel rendelkező, jelentős lakosságú városban ne legyenek olyan tervi módosítások, melyek papíron a környezet megnövekedő terhelését jelzik előre (pl.: új beépítésre szánt területek kijelölése). Ez természetesen nem azt jelenti, hogy nem szükséges elkerülni a negatív irányú besorolások túlsúlyát az azonos mértékű, ellentétes irányú módosításokkal, azaz új beépítésre nem szánt területek kijelölésével.

A tervmódosítások közül jelen esetben jelentős többségben vannak a pozitív hatást eredményező változások. A racionális elvek mentén meghozott településrendezési döntések kifejezetten szolgálják a meglévő erőforrások – hatályos tervhez képest értelmezhető – hatékonyabb védelmét. A javaslat számos, tervi szinten eddig létezett konfliktushelyzetet felold. Végül pedig kimondottan pozitív változásokat is meglép, mint a zártkerti lakóterületek visszavonása, vagy a lakótelepi zöldfelületek védelme azok lakótelepi közterületbe sorolásával.

5. A KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE TETT JAVASLATOK

A környezeti értékelés a Településrendezési Eszközökkel együtt, iterálva készült. Az értékelés során felmerült, a terv következtében várható környezetet érő káros hatások mérséklésére, elkerülésére tett javaslatok a tervbe beépültek. Ezek ismertetése részben az előző pontban [\(4. A terv környezeti szempontú értékelése\)](#) megtörtént.

Jelen fejezetben csak azon javaslatok ismertetésére kerül sor, melyek a településrendezési tervbe még nem épültek be:

- A gazdasági területfejlesztés ütemezése.
- A településrendezési eszközök által lehetővé tett fejlesztések megvalósításánál az elérhető legjobb technika alkalmazására (BAT).
- A zöldfelületi előírások betartatása.
- A lehetővé tett fejlesztések megvalósításánál a minőség megkövetelése.
- A növényállomány elhelyezésénél, kiválasztásánál tájépítész szakember javaslatainak kikérése.

6. KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ JAVASLATOK MÁS TERVEK, PROGRAMOK SZÁMÁRA

A felülvizsgálat során kijelölt erdőterületek beültetését az aktivitásérték pótlással érintett fejlesztéshez kellene jogszabályilag kötni, ezzel a települések valós erdőszültségi arányát, valós lombkorona-arányát növelve.

A különböző szintű környezetvédelmi programok szinte „csak” környezettudatos, környezeti szempontból kedvező eseményekkel foglalkoznak. Szükséges lenne azonban, hogy olyan esetekre is iránymutatást adjanak, amelyek közvetlenül nem szolgálják a környezeti állapot javulását. Hiszen hiába idealizáljuk egy tanulmányban a világot, amelyben például csak barnamezős beruházásokat preferálunk, a valós életben legtöbbször a zöldmezős beruházásokra van igény. Éppen ezért szükségesnek tartanánk, hogy a környezetvédelmi programok az ilyen jellegű beruházási szándékokra is reflektáljanak.

A megvalósítás során az elérhető legjobb technikai lehetőségek alkalmazása a környezeti hatások minimalizálása érdekében. Az elérhető legjobb technikák – beleértve tervezést, karbantartást, üzemeltetést és felszámolást –, amelyek elfogadható műszaki és gazdasági feltételek mellett gyakorlatban alkalmazhatóak, és a leghatékonyabbak a környezet egészének magas szintű védelme szempontjából.

7. MONITOROZÁSI JAVASLATOK

A vizsgált terv környezeti hatásainak monitorozása érdekében indikátorok kerültek meghatározásra. A javasolt indikátorok egy része a terv konkrét módosításaira fókuszálnak, míg egy másik része a terv általános céljainak az elérését vizsgálja. A monitorozása során olyan indikátorok kerültek meghatározásra, melyek közvetett módon adnak képet arról, hogy a terv megvalósulása, vagy meg nem valósulása milyen mértékben, milyen irányban fejtette ki hatását. Az indikátorok közé beépítésre kerültek az Eurostat által összeszedett, tervezési szinten (települési) értelmezett környezeti indikátorok és az URGE által kidolgozott interdiszciplináris kritériumrendszerbe tartozó indikátorok is.

- **Gazdasági terület fejlesztések megvalósulása**
Monitorozás tárgya (1): regisztrált vállalkozások száma
Monitorozás tárgya (2): nyilvántartott álláskeresői száma
- **Gazdasági területek környezeti hatásai**
Monitorozás tárgya (1): levegőminőség alakulása. A levegőben található különböző szennyezőanyagok – SO₂, CO, NO₂, O₃, por – mennyiségének vizsgálata a gazdasági területeken, a gazdasági, és az energiatermeléssel kapcsolatos logisztikai útvonalak mentén, továbbá a lakóterületeken.
- **Változások a hagyományos tájhasználatban**
[LB-6: Change in traditional land-use practice]
Monitorozás tárgya: területhasználatok, művelési ágak térbeli változásának vizsgálata
- **Zajszennyezés által érintett emberek száma**
[UP-5: People endangered by noise emissions]
Monitorozás tárgya: a zajszennyezés által érintett emberek számának megállapítása a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet figyelembe vételével
- **Beültetési kötelezettségek, növénytelepítések megvalósulása**
Monitorozás tárgya (1): a megvalósuló gazdasági fejlesztések és a telepített növényzet aránya
Monitorozás tárgya (2): a telepített növények között az őshonos, termőhelyi adottságoknak megfelelő növényfajok és az allergén, adventív fajok aránya.
- **Aktivitásérték valós alakulása**
Monitorozás tárgya: biológiai aktivitásérték számítás a beépített területen a kialakult állapot, egyéb területen az ingatlan-nyilvántartás szerinti (valós) művelési ágak figyelembe vételével. A számítás frissítése a megvalósuló beruházásokkor.

8. KÖZÉRTETHŐ ÖSSZEFOGLALÓ

Jelen értékelés Miskolc Megyei Jogú Város Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálatával foglalkozott. A Környezeti értékelés a terv készítésével párhuzamosan, folyamatos visszacsatolásokkal készült. Az értékelés tanulságai beépültek a készülő tervbe, így több tervi elem már a beépült környezeti javaslatokkal együtt került értékelésre.

A Környezeti értékelés:

- vizsgálta a terv összefüggését más releváns tervekkel, jogszabályokkal, és értékelte a terv azoknak történő megfelelését;
- foglalkozott a terület terhelhetőségével, és a terv következtében beálló módosulásával;
- megvizsgálta, hogy a tervezési területen található-e településrendezési szintű környezeti, tájhasználati konfliktusok, és hogy a javasolt terv milyen új konfliktusokat generál;
- előre meghatározott szempontok alapján ismertette a várható környezeti hatásokat;
- a várható következmények ismeretében vizsgálta a terv környezetre káros hatásainak elkerülésére, csökkentésére vonatkozó tervi elemeket;
- a terv megvalósulásának monitorozására szolgáló indikátorokat határozott meg.

A Környezeti értékelés alapját olyan Településrendezési Eszköz adta, amely jelentős számú területfelhasználási változtatással élt, miközben ezek egy része a tervállományon belüli ellentmondások feloldására szolgált.

Környezeti, tájhasználati szempontból kedvezőtlen tervi elemeknek minősülnek az újonnan beépítésre szánttá váló módosítások. Ezek közül kiemelhetők az alábbiak:

- gazdasági területek kijelölése (főképp a délkeleti ezer hektáros fejlesztési területen),
- lakóterületek kijelölése,
- üdülőterületek kijelölése.

Környezeti, tájhasználati szempontból kedvező tervi elemek:

- meglévő infrastruktúrára való ráépülés,
- lakóterületi kijelölés visszavonása a zártkertben,
- erdőterületek Országos Erdőállomány Adattárnak való megfeleltetése,
- mocsarak, nádasok természetközeli területbe sorolása,
- vízgazdálkodási elemek vízgazdálkodási területbe sorolása,
- lakóterületek körüli puffertérületek (zöld gyűrűk) kijelölése a délkeleti ezer hektáros fejlesztési területen.

A felülvizsgálatból származó környezeti hatások a fejlesztések megvalósítását **környezeti szempontból támogathatóvá teszik.**